

EVROPSKÁ UNIE

EVROPSKÝ PARLAMENT

RADA

**Brusel 20. května 2021
(OR. en)**

**2019/0152 (COD)
LEX 2090**

**PE-CONS 9/1/21
REV 1**

**RECH 92
COMPET 161
EDUC 79
CODEC 335**

**ROZHODNUTÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY
O STRATEGICKÉM PROGRAMU INOVACÍ EVROPSKÉHO
INOVAČNÍHO A TECHNOLOGICKÉHO INSTITUTU (EIT) NA OBDOBÍ 2021–2027:
PODPORA TALENTU A KAPACITY PRO INOVACE V EVROPĚ A O ZRUŠENÍ
ROZHODNUTÍ Č. 1312/2013/EU**

**ROZHODNUTÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY
(EU) 2021/...**

ze dne 20. května 2021

**o strategickém programu inovací Evropského inovačního
a technologického institutu (EIT) na období 2021–2027:**

**Podpora talentu a kapacity pro inovace v Evropě
a o zrušení rozhodnutí č. 1312/2013/EU**

(Text s významem pro EHP)

EVROPSKÝ PARLAMENT A RADA EVROPSKÉ UNIE,

s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie, a zejména na čl. 173 odst. 3 této smlouvy,

s ohledem na návrh Evropské komise,

po postoupení návrhu legislativního aktu vnitrostátním parlamentům,

s ohledem na stanovisko Evropského hospodářského a sociálního výboru¹,

v souladu s řádným legislativním postupem²,

¹ Úř. věst. C 47, 11.2.2020, s. 69.

² Postoj Evropského parlamentu ze dne 27. dubna 2021 (dosud nezveřejněný v Úředním věstníku) a rozhodnutí Rady ze dne 10. května 2021.

vzhledem k těmto důvodům:

- (1) Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/...¹⁺, a zejména jeho článek 4, stanoví přijetí strategického programu inovací.
- (2) Ve strategickém programu inovací by se měly stanovit prioritní oblasti a strategie pro Evropský inovační a technologický institut (EIT) na dotčené sedmileté období v souladu s nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/...²⁺⁺ a klíčové akce EIT a posoudit jeho očekávaný sociální, hospodářský a environmentální dopad, jeho informační činnosti a jeho schopnost vytvořit nejlepší přidanou hodnotu z hlediska inovací. Strategický program inovací by měl zohlednit výsledky průběžného monitorování a pravidelného nezávislého hodnocení EIT.

¹ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/... ze dne ... o Evropském inovačním a technologickém institutu (Úř. věst. L ...).

⁺ Pro Úř. věst.: vložte prosím do textu číslo a do poznámky pod čarou číslo, datum přijetí a odkaz vyhlášení v Úředním věstníku nařízení obsaženého v dokumentu PE-CONS 8/21(2019/0151(COD)).

² Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/... ze dne..., kterým se zavádí rámcový program pro výzkum a inovace Horizont Evropa a stanoví pravidla pro účast a šíření výsledků a zrušují nařízení (EU) č. 1290/2013 a (EU) č. 1291/2013 (Úř. věst. L ...).

⁺⁺ Pro Úř. věst.: vložte prosím do textu číslo a do poznámky pod čarou číslo, datum přijetí a odkaz na vyhlášení v Úředním věstníku nařízení obsaženého v dokumentu ST 7064/20 (2018/0224(COD)).

- (3) Strategický program inovací by měl rovněž zohlednit strategické plánování programu Horizont Evropa – rámcového programu pro výzkum a inovace (dále jen „program Horizont Evropa“) stanoveného nařízením (EU) 2021/...⁺, vytvářet a rozvíjet synergie a doplňkovost mezi činnostmi EIT a jinými příslušnými unijními, celostátními a regionálními iniciativami, nástroji a programy a zajistit plnění priorit a závazků Unie, včetně priorit a závazků, na něž odkazují sdělení Komise ze dne 11. prosince 2019 o Zelené dohodě pro Evropu, sdělení Komise ze dne 27. května 2020 o rozpočtu EU, který je motorem plánu na podporu oživení Evropy, sdělení Komise ze dne 19. února 2020 o evropské strategii pro data, sdělení Komise ze dne 10. března 2020 o strategii pro udržitelnou a digitální Evropu zaměřené na malé a střední podniky a sdělení Komise ze dne 10. března 2020 o nové průmyslové strategii pro Evropu, a těch, které se týkají dosažení strategické autonomie Unie při zachování otevřené ekonomiky.
- (4) Strategický program inovací by měl zahrnovat odhad finančních potřeb a zdrojů pro budoucí činnosti EIT. Měl by rovněž obsahovat orientační finanční plán pokrývající období příslušného víceletého finančního rámce.

⁺ Pro Úř. věst.: vložte prosím číslo nařízení obsaženého v dokumentu ST 7064/20 (2018/0224(COD)).

- (5) S cílem zajistit kontinuitu činností EIT a znalostních a inovačních společenství v souladu s příslušnými ustanoveními nařízení (EU) 2021/...⁺ by toto rozhodnutí mělo vstoupit v platnost co nejdříve a mělo by se použít se zpětnou působností od 1. ledna 2021.
- (6) Jelikož cílů tohoto rozhodnutí nemůže být dosaženo uspokojivě členskými státy, ale spíše jich, z důvodu rozsahu a nadnárodní povahy, může být lépe dosaženo na úrovni Unie, může Unie přijmout opatření v souladu se zásadou subsidiarity stanovenou v článku 5 Smlouvy o Evropské unii. V souladu se zásadou proporcionality stanovenou v uvedeném článku nepřekračuje toto rozhodnutí rámec toho, co je nezbytné pro dosažení těchto cílů.
- (7) Rozhodnutí Evropského parlamentu a Rady č. 1312/2013/EU¹ by mělo být zrušeno,

PŘIJALY TOTO ROZHODNUTÍ:

⁺ Pro Úř. věst.: vložte prosím do číslo nařízení obsaženého v dokumentu ST 7064/20 (2018/0224(COD)).

¹ Rozhodnutí Evropského parlamentu a Rady č. 1312/2013/EU ze dne 11. prosince 2013 o strategickém programu inovací Evropského inovačního a technologického institutu (EIT): přínos EIT pro inovativnější Evropu (Úř. věst. L 347, 20.12.2013, s. 892).

Článek 1

Přijímá se strategický program inovací Evropského inovačního a technologického institutu na období 2021–2027 strategický program inovací 2021–2027 ve znění uvedeném v příloze.

Článek 2

Strategický program inovací 2021–2027 se provádí v souladu s nařízením (EU) 2021/....⁺.

Článek 3

Rozhodnutí č. 1312/2013/EU se zrušuje s účinkem ode dne 1. ledna 2021.

⁺ Pro Úř. věst.: vložte prosím číslo nařízení obsaženého v dokumentu PE-CONS 8/21 (2019/0151(COD)).

Článek 4

Toto rozhodnutí vstupuje v platnost dnem vyhlášení v *Úředním věstníku Evropské unie*.

Použije se ode dne 1. ledna 2021.

V Bruselu dne ...,

Za Evropský parlament
předseda

Za Radu
předseda nebo předsedkyně

PŘÍLOHA

STRATEGICKÝ PROGRAM INOVACÍ EVROPSKÉHO INOVAČNÍHO A TECHNOLOGICKÉHO INSTITUTU NA OBDOBÍ 2021–2027

Obsah

1	Úvod	4
1.1.	Souvislosti	5
1.2.	Hlavní problémy	11
1.3.	Postavení v rámci programu Horizont Evropa	14
2.	Stanovení ambiciózních cílů: strategie a cíle na období 2021–2027	18
3.	Podpora talentů a kapacity pro inovace v evropě: klíčové akce	20
3.1.	Podpora pro stávající znalostní a inovační společenství	20
3.2.	Zvyšování regionálního dopadu znalostních a inovačních společenství	23
3.3.	Zřízení nových znalostních a inovačních společenství	27
3.4.	Podpora inovačních a podnikatelských kapacit vysokoškolských institucí	29

3.5.	Průřezové činnosti EIT	35
3.5.1.	Komunikace a šíření informací	35
3.5.2.	Určit a sdílet osvědčené postupy se zúčastněnými stranami	38
3.5.3.	Mezinárodní spolupráce a globální informační činnost	39
3.6.	Zajištění náležitého fungování: Způsob fungování	40
3.6.1.	Model fungování znalostních a inovačních společenství	41
3.6.2.	Model financování znalostních a inovačních společenství	44
3.6.3.	Snížení administrativní zátěže	48
3.6.4.	Vztahy EIT se znalostními a inovačními společenstvími po ukončení dohody o partnerství	49
3.7.	Synergie a doplňkovost s dalšími unijními programy	51
4.	Řešení krize vyplývající z rozšíření onemocnění COVID-19	56

5.	Zdroje	57
5.1.	Rozpočtové potřeby	57
5.2.	Dopad (sledování a hodnocení)	59
5.2.1.	Podávání zpráv a sledování	60
5.2.2.	Hodnocení, průběžný přezkum a komplexní posouzení	66
	Dodatek 1	70
	Dodatek 2	79

1. ÚVOD

Tento strategický program inovací stanoví prioritní oblasti a strategii Evropského inovačního a technologického institutu (EIT) na období 2021–2027 (dále jen „strategický program inovací 2021–2027“). Definuje cíle, klíčová opatření, způsob fungování, očekávané výsledky a dopad EIT, jakož i odhadované potřebné zdroje. Strategický program inovací 2021–2027 zajistí nezbytnou soudržnost EIT s programem Horizont Evropa.

Strategický program inovací 2021–2027 vychází z posouzení dopadů, jež provedla Komise. Zohledňuje návrh na strategický program inovací, který připravil EIT a Komisi předložil dne 20. prosince 2017 v souladu s nařízením Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 294/2008¹. Odráží rovněž nařízení (EU) 2021/...⁺, a zejména zásadní úlohu EIT jako součásti pilíře III „Inovativní Evropa“ programu Horizont Evropa a jeho příspěvek k řešení globálních a společenských otázek, včetně stanovených cílů a závazků v oblasti klimatu a cílů udržitelného rozvoje vytyčených Organizací spojených národů (OSN), a k pilíři I „Excelentní věda“ a pilíře II „Globální výzvy a konkurenceschopnost evropského průmyslu“ programu Horizont Evropa. Strategický program inovací 2021–2027 vychází ze zkušeností získaných v předchozích letech fungování EIT a z výsledků rozsáhlých konzultací s klíčovými zúčastněnými stranami.

¹ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 294/2008 ze dne 11. března 2008, kterým se zřizuje Evropský inovační a technologický institut (Úř. věst. L 97, 9.4.2008, s. 1).

⁺ Pro Úř. věst.: vložte prosím číslo nařízení obsaženého v dokumentu ST 7064/20 (2018/0224(COD)).

Strategický program inovací 2021–2027 zohledňuje strategické plánování Horizontu Evropa, aby se zajistil soulad s činnostmi programu Horizont Evropa a synergie s dalšími relevantními programy Unie a soulad s prioritami a závazky Unie včetně těch, které se týkají Zelené dohody pro Evropu, plánu na podporu oživení Evropy, evropské strategie pro data, strategie pro udržitelnou a digitální Evropu zaměřené na malé a střední podniky a nové průmyslové strategie pro Evropu, a těch, které se týkají dosažení strategické autonomie Unie při zachování otevřené ekonomiky. Mimoto přispěje k řešení globálních a společenských výzev, včetně cílů udržitelného rozvoje podle zásad Pařížské dohody, přijaté na základě Rámcové úmluvy Organizace spojených národů o změně klimatu¹ a k vybudování hospodářství s nulovými emisemi skleníkových plynů nejpozději roku 2050. Usiluje také o zlepšení doplňkovosti a synergií mezi činnostmi EIT a celostátními a regionálními programy a prioritami pro financování.

1.1. Souvislosti

EIT byl zřízen v roce 2008 s cílem přispívat k udržitelnému hospodářskému růstu a konkurenceschopnosti posilováním inovační kapacity Unie a členských států. Byl průkopníkem integrace vysokoškolského vzdělávání, výzkumu a inovací (znalostního trojúhelníku) spolu se silným důrazem na podnikatelský talent, zakládání podniků a inovační dovednosti.

¹ Úř. věst. L 282, 19.10.2016, s. 4.

Od svého zřízení se EIT postupně etabloval jako jedinečný nástroj pro řešení společenských výzev začleněním znalostního trojúhelníku. EIT působí především prostřednictvím znalostních a inovačních společenství¹⁺. V současnosti existuje osm znalostních a inovačních společenství, která působí v oblastech změny klimatu, digitální transformace, energetiky, potravin, zdraví, surovin, městské mobility a výroby s přidanou hodnotou.

Každé znalostní a inovační společenství se zatím skládalo z pěti až deseti středisek společného umístění²⁺ a jež mají působit jako zeměpisná centra poskytující také fyzický prostor pro interakci v místním inovačním ekosystému a pro praktickou integraci znalostního trojúhelníku. Tato střediska organizována a strukturována podle příslušné celostátní a regionální situace, pokud jde o inovace, a jejich základem je celoevropská síť stávajících laboratoří, kanceláří nebo kampusů partnera znalostního a inovačního společenství.

¹ Jak jsou definována v čl. 2 bodě 2 nařízení (EU) 2021/... .

⁺ Pro Úř. věst.: vložte prosím do poznámky pod čarou číslo nařízení obsaženého v dokumentu PE-CONS 8/21 (2019/0151(COD)).

² Jak jsou definována v čl. 2 bodě 3 nařízení (EU) 2021/... .

Cílem znalostních a inovačních společenství je provozovat portfolia činností znalostního trojúhelníku prostřednictvím:

- a) vzdělávání a odborné přípravy s významnými složkami vztahujícími se k podnikání pro vzdělávání nové generace talentů, včetně tvorby a realizace programů – zejména na magisterské a doktorské úrovni – jimž bylo uděleno označení EIT, což je značka kvality, kterou EIT uděluje vzdělávacím programům znalostních a inovačních společenství, které splňují zvláštní kritéria kvality týkající se mimo jiné podnikatelského vzdělávání a inovativních učebních plánů pro „učení praxí“; vzhledem k tomu, že vzdělávací program EIT má zásadní význam pro přípravu inovátorů s výbornými podnikatelskými schopnostmi a kvalifikacemi, jsou důležité programy a činnosti zaměřené na rozvoj podnikatelských a digitálních dovedností a na změnu kvalifikace a prohlubování dovedností lidských zdrojů v celoživotním učení;
- b) činností, jež podporují výzkum a inovace za účelem rozvoje inovativních a udržitelných výrobků, postupů, technologií, služeb a jiných než technologických řešení a které reagují na konkrétní obchodní příležitost nebo sociální cíl;
- c) rozvoje podniků a podpůrných činností, jako jsou systémy akceleratorů, které mají podnikatelům pomoci převést jejich nápady do úspěšných podniků a urychlit proces růstu a rozvoje.

Důrazem na řešení globálních a společenských výzev začleňováním znalostního trojúhelníku, a tedy začleňováním činností vysokoškolského vzdělávání do inovačního hodnotového řetězce, se EIT odlišuje od ostatních inovačních nástrojů.

Přístup EIT pomáhá budovat odolnost a zvyšovat udržitelnost a přispívá ke vzniku postupných i radikálních inovací s cílem účinně řešit selhání trhu, pomáhat transformaci průmyslu a podporovat vznik začínajících podniků („start-ups“), osamostatněných podniků („spin-offs“) a malých a středních podniků. Umožňuje vytváření dlouhodobých obchodních strategií pro řešení globálních výzev a pomáhá vytvářet rámcové podmínky, které jsou nezbytné pro dobré fungování a růst inovačního ekosystému a rozmach inovací. Nařízení (EU) 2021/...⁺ stanoví cíl, podle něhož se znalostní a inovační společenství mají stát finančně udržitelnými¹⁺⁺, což je jedinečný prvek, jehož záměrem je vytvořit inovaci orientovanou na podnikání a na výsledky. V této souvislosti mají znalostní a inovační společenství vypracovávat a provádět strategie pro vytváření příjmů, s cílem zachovat inovační ekosystém a činnosti znalostního trojúhelníku i po skončení období, na něž se vztahují grantové dohody.

⁺ Pro Úř. věst.: vložte prosím číslo nařízení obsaženého v dokumentu PE-CONS 8/21 (2019/0151(COD)).

¹ Jak je definováno v čl. 2 bodě 16 nařízení (EU) 2021/... .

⁺⁺ Pro Úř. věst.: vložte prosím do poznámky pod čarou číslo nařízení obsaženého v dokumentu PE-CONS 8/21 (2019/0151(COD)).

EIT proto nabízí dynamickou platformu pro tvorbu, rozšiřování, monitorování a podporu znalostních a inovačních společenství se silnými síťovými účinky a pozitivními vedlejšími účinky. Znalostní a inovační společenství z první vlny (EIT Digital, EIT Climate-KIC a EIT InnoEnergy), která byla zahájena v roce 2009, jsou zavedené a dobře fungují a po roce 2024 budou jejich dohody o partnerství ukončeny, v souladu s maximální dobou trvání grantu. Druhá a třetí generace znalostních a inovačních společenství (EIT Health a EIT Raw Materials (zahájeny v roce 2014), EIT Food (zahájeno v roce 2016)) zrají. Znalostní a inovační společenství EIT Urban Mobility i EIT Manufacturing byla zřízena v prosinci 2018 a zahájila svou činnost v roce 2019.

V roce 2019 bylo do osmi znalostních a inovačních společenství zapojeno již více než 600 podniků, 250 vysokoškolských institucí¹⁺, 200 výzkumných organizací²⁺ a více než 50 organizací občanské společnosti a orgánů.

¹ Jak jsou definovány v čl. 2 bodě 7 nařízení (EU) 2021/... .

⁺ Pro Úř. věst.: vložte prosím do poznámky pod čarou číslo nařízení obsaženého v dokumentu PE-CONS 8/21 (2019/0151(COD)).

² Jak jsou definovány v čl. 2 bodě 6 nařízení (EU) 2021/... .

V souvislosti s přetrvávajícími regionálními rozdíly v inovační výkonnosti v Evropě zahájil EIT v roce 2014 regionální inovační program¹⁺ s cílem rozšířit svůj dosah na země s nízkou a mírnou výkonností v oblasti inovací. Prostřednictvím regionálního inovačního programu rozšířil EIT své činnosti v celé Evropě a nabízí zemím (a regionům v těchto zemích), jejichž inovační výkonnost je podle evropského srovnávacího přehledu inovací nízká a mírná, příležitosti zapojit se do činností znalostního trojúhelníku jako součást znalostních a inovačních společenství.

EIT byl schopen zůstat aktivní a vytvořit v souladu s nařízením (ES) č. 294/2008 zásady a pravidla správy pro úspěšné řízení svých znalostních a inovačních společenství podle celkového rámce programu Horizont 2020, zavedeného nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1291/2013². Jeho funkční nezávislost mu umožnila otestovat a účinně zavést řadu novinek pro řízení svých příjemců, jako jsou mechanismus konkurenčního financování, cíle finanční udržitelnosti a zvláštní klíčové ukazatele výkonnosti.

¹ Jak je definován v čl. 2 bodě 10 nařízení (EU) 2021/... a v bodě 3.2 této přílohy.

⁺ Pro Úř. věst.: vložte prosím do poznámky pod čarou číslo nařízení obsaženého v dokumentu PE-CONS 8/21 (2019/0151(COD)).

² Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1291/2013 ze dne 11. prosince 2013, kterým se zavádí Horizont 2020 – rámcový program pro výzkum a inovace (2014–2020) a zrušuje rozhodnutí č. 1982/2006/ES (Úř. věst. L 347, 20.12.2013, s. 104).

1.2. Hlavní problémy

Během posledních let se tempo inovací výrazně zrychlilo. Inovace přetvářejí hospodářská odvětví, mění strukturu stávajících podniků a vytvářejí nebývalé příležitosti. Vzhledem k tomu, že celosvětový ekonomický řád je v pohybu a mezinárodní hospodářská soutěž na vzestupu, Unie musí mimo jiné zapojit všechny talenty, zvýšit účast žen a podporovat rychlé zavádění výsledků výzkumu a inovací na trh a do společnosti, aby posílila inovační kapacitu v celé Unii. Společné navrhování, spolupráce a spolutvorba napříč obory a mezi vysokoškolským vzděláváním, výzkumem a podnikáním nebyly nikdy tak důležité, neboť přispívají k řešení globálních problémů souvisejících se změnou klimatu, úbytkem biologické rozmanitosti, neudržitelným využíváním přírodních zdrojů, digitální a sociální transformací, demografickými změnami a budoucností zdravotní péče a potravin.

Za prvé mělo šíření onemocnění COVID-19 vážný dopad na naše ekonomiky a naši společnost, narušilo hospodářské činnosti, ovlivnilo systémy zdravotní péče, pracovní místa a blahobyt občanů. Za účelem řešení této krize je nutná kombinace krátkodobých opatření a opatření zaměřených na budoucnost s cílem okamžitě podpořit hospodářství a zúčastněné strany a současně zajistit podmínky, jež jsou nebytné pro zotavení.

Je proto důležité identifikovat a řešit problémy související s krizemi, včetně přístupu k finančním prostředkům s cílem obnovit důvěru mezi všemi zúčastněnými stranami a podpořit hledání a zavádění řešení, která zmírní dopad krizí na společnost. Zároveň jsou důležité programy na podporu inovací, zakládání a modernizace podniků a podnikatelských a inovačních dovedností, neboť mají klíčový význam pro správné nasměrování ekonomiky Unie a pro stimulaci rychlé obnovy.

Ukázalo se, že odolnější inovační ekosystémy reagují na krize rychleji a rozhodněji. Za účelem urychlení obnovy a zajištění schopnosti řešit budoucí krizové situace je mimořádně důležité investovat do zlepšení koordinačních kapacit uvnitř inovačních ekosystémů a zvýšit tak jejich odolnost a schopnost odezvy, aby rychle přinášely potřebná řešení.

Ve střednědobém a dlouhodobém výhledu se musí všechna znalostní a inovační společenství přizpůsobit dopadům otřesů a musí být pohotová a flexibilní s cílem objevovat a využívat nové příležitosti. Díky svému přístupu založenému na místních podmínkách přispívají znalostní a inovační společenství prostřednictvím svých středisek společného umístění a center regionálního inovačního programu¹⁺ v Evropě k posilování místních inovačních ekosystémů, mimo jiné podporou užších interakcí mezi aktéry znalostního trojúhelníku a prosazováním lépe koordinovaných vztahů s finančními a veřejnými institucemi, jakož i s občany.

¹ Jak jsou definována v čl. 2 bodě 4 nařízení (EU) 2021/... .

⁺ Pro Úř. věst.: vložte prosím do poznámky pod čarou číslo nařízení obsaženého v dokumentu PE-CONS 8/21 (2019/0151(COD)).

Za druhé, dnešní společnost a ekonomiky stále více závisí na dovednostech a schopnostech lidí a organizací převádět myšlenky na novátorské výrobky, procesy, služby, podniky a společenské modely. Inovační dovednosti, podnikatelská kultura, zavádění inovativních řešení na trh a zvýšené investice do vzdělávání, výzkumu a inovací budou mít rozhodující vliv, pokud chce Unie uspět při přechodu na konkurenceschopnou, digitální, klimaticky neutrální a začleňující společnost. Je velmi zapotřebí dále posilovat spolupráci mezi obory a mezioborové vzdělávání, jakož i inovační kapacitu vysokoškolských institucí v celé Unii. EIT má jedinečnou příležitost tento cíl splnit v rámci programu Horizont Evropa.

Za třetí, jedním ze zásadních faktorů usnadňujícím inovace je fyzická blízkost. Iniciativy zaměřené na rozvoj inovačních sítí a poskytování služeb, které podporují vytváření, sdílení a předávání znalostí, hrají významnou úlohu při podpoře interakcí mezi akademickou obcí, výzkumnými organizacemi, podniky, veřejnými orgány a jednotlivci. Výkonnost v oblasti výzkumu a inovací v celé Unii se však podle každoročního evropského srovnávacího přehledu inovací stále ještě značně liší. Je zásadní, aby inovace byly inkluzivní a byly úzce spjaté s konkrétními územními celky, se zvláštním důrazem na větší zapojení malých a středních podniků a organizací třetího sektoru. Činnosti EIT jsou vhodné k tomu, aby přispěly k posílení místních inovačních ekosystémů se silným evropským rozměrem a poskytovaly nové modely udržitelné ekonomiky. Činnosti EIT a znalostních a inovačních společenství musí být ještě více napojeny na regionální strategie a strategie pro inteligentní specializaci¹⁺.

¹ Jak jsou definovány v čl. 2 bodě 2 nařízení (EU) 2021/...

⁺ Pro Úř. věst.: vložte prosím do poznámky pod čarou číslo nařízení obsaženého v dokumentu ST 7064/20 (2018/0224(COD)).

Za čtvrté, dynamické inovační ekosystémy vyžadují kombinaci znalostí, investic, infrastruktury a talentu. Je třeba vytvořit rámcové podmínky pro spolupráci mezi evropským výzkumem, vzděláváním a inovacemi a také fungující synergie s cílem zajistit řádné a účinné investování omezených zdrojů a zajistit v zájmu finanční udržitelnosti mobilizaci jiných zdrojů financování. Intenzivnější začleňování znalostního trojúhelníku prostřednictvím znalostních a inovačních společenství, mimo jiné zapojením nových partnerů z dalších odvětví, zemí a regionů, je osvědčeným způsobem, jak podporovat prostředí příznivé pro inovace, a je hlavním cílem EIT.

1.3. Postavení v rámci programu Horizont Evropa

V souvislosti s nařízením (EU) 2021/...⁺ se Komise pevně zavázala dále zvýšit inovační potenciál Evropy s cílem reagovat na budoucí výzvy. EIT hraje při podpoře inovací zvláštní úlohu, jelikož propojuje podnikání, vzdělávání, výzkum, veřejné orgány a občanskou společnost, a tato úloha je ještě posílena začleněním EIT do pilíře III „Inovativní Evropa“ programu Horizont Evropa. Nařízení (EU) 2021/...⁺ odráží rostoucí ambice Unie v oblasti inovací a potřebu tyto ambice naplnit.

⁺ Pro Úř. věst.: vložte prosím číslo nařízení obsaženého v dokumentu ST 7064/20 (2018/0224(COD)).

Cílem strategického plánování programu Horizont Evropa je zajistit soudržnost mezi činnostmi EIT a ostatními činnostmi v rámci nařízení (EU) 2021/...⁺. EIT přispívá k procesu strategické koordinace pro účely evropských partnerství. EIT i nadále úzce spolupracuje s dalšími prováděcími orgány v rámci pilíře III „Inovativní Evropa“ programu Horizont Evropa a maximálně se snaží přispět k jednotnému kontaktnímu místu pro inovace.

EIT i nadále posiluje inovační ekosystémy, které pomáhají řešit globální výzvy, tím, že podporuje začleňování znalostního trojúhelníku do tematických oblastí činnosti znalostních a inovačních společenství.

Pro dopad pilíře III „Inovativní Evropa“ programu Horizont Evropa jsou nutné silné synergie prováděcích orgánů, a to i prostřednictvím spolupráce na úrovni správy. EIT a Evropská rada pro inovace (ERI) provádějí především doplňkové činnosti zaměřené na zefektivnění podpory poskytované inovativním podnikům, včetně služeb napomáhajících zakládání a rozvoji podniků a školení.

⁺ Pro Úř. věst.: vložte prosím číslo nařízení obsaženého v dokumentu ST 7064/20 (2018/0224(COD)).

ERI může pomoci začínajícím podnikům s vysokým růstovým potenciálem, které jsou podporovány znalostními a inovačními společenstvími, rychle se rozšířit. Zejména nejinnovativnější podniky založené s pomocí znalostních a inovačních společenství mohou využívat zjednodušený, a tudíž rychlejší přístup k opatřením ERI, zejména k podpoře, kterou nabízí nástroj ERI Accelerator, a finanční podporu poskytovanou Programem InvestEU, který byl zaveden nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/523¹. EIT dále usnadňuje přístup příjemců ERI k inovačním ekosystémům znalostních a inovačních společenství a relevantním aktérům znalostního trojúhelníku. Příjemci ERI se tak mohou aktivně zapojit do činností znalostních a inovačních společenství a využívat jejich služeb.

EIT zajišťuje rovněž soulad se složkou Evropské inovační ekosystémy pilíře III „Inovativní Evropa“ programu Horizont Evropa. EIT se zejména aktivně zapojuje do činností fóra ERI, uvedeného v rozhodnutí Rady (EU) 2021/...²⁺, a vytváří vazby mezi společenstvím EIT³⁺⁺ a relevantními činnostmi podporujícími inovační ekosystémy s cílem zabránit zdvojování činností a zajistit soulad a doplňkovost mezi činnostmi EIT a ERI.

¹ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/523 ze dne 24. března 2021, kterým se zavádí Program InvestEU a mění nařízení (EU) 2015/1017 (Úř. věst. L 107, 26.3.2021, s. 30).

² Rozhodnutí Rady (EU) 2021/... ze dne... o zavedení zvláštního programu, kterým se provádí rámcový program pro výzkum a inovace Horizont Evropa, a o zrušení rozhodnutí 2013/743/EU (Úř. věst. L ...).

⁺ Pro Úř. věst.: vložte prosím do textu číslo rozhodnutí obsaženého v dokumentu ST 8967/20 a do poznámky pod čarou číslo, datum, název a odkaz na vyhlášení uvedeného nařízení v Úředním věstníku.

³ Jak je definováno v čl. 2 bodě 8 nařízení (EU) 2021/...

⁺⁺ Pro Úř. věst.: vložte prosím do poznámky pod čarou číslo nařízení obsaženého v dokumentu PE-CONS 8/21 (2019/0151(COD)).

EIT zajišťuje rovněž větší synergie mezi svými činnostmi a programy a iniciativami pilíře I „Excelentní věda“ programu Horizontu Evropa, aby se urychlil převod znalostí, které jsou výsledkem základního výzkumu, do konkrétních aplikací, které jsou prospěšné pro společnost. Zejména pokud jde o akce „Marie Curie-Skłodowska“ a o Evropskou radu pro výzkum (ERV), EIT spolupracuje na rozvoji inovačních a podnikatelských dovedností stipendistů těchto akcí a příjemců grantů ERV ve všech fázích jejich profesní dráhy. Tato spolupráce je i nadále dobrovolná a nesmí zvýšit administrativní zátěž na straně příjemců.

EIT přispívá k pilíři II „Globální výzvy a evropská průmyslová konkurenceschopnost“ programu Horizont Evropa a doplňuje příslušné činnosti zaměřené na řešení globálních a společenských výzev a posilování udržitelného růstu a konkurenceschopnosti Unie v celosvětovém měřítku. Prostřednictvím znalostních a inovačních společenství se EIT zejména snaží přispívat do příslušných misí a tematických klastrů a dalších evropských partnerství, například podporou opatření na straně poptávky a poskytováním služeb využívání s cílem podpořit přenos technologií a urychlit uvádění dosažených výsledků na trh, a snaží se zajišťovat větší synergie s takovými misemi, klastry a partnerstvími.

EIT zkoumá příležitosti pro synergie mezi složkou „Rozšiřování účasti a posilování Evropského výzkumného prostoru“ Horizontu Evropa, včetně iniciativ v oblasti spolupráce (teaming) a partnerství (twinning), a informačními činnostmi, které je podporuje. Zejména cílové subjekty složky „Rozšiřování účasti a posilování Evropského výzkumného prostoru“ Horizontu Evropa, jakož i informačních činností EIT, mohou využít odborných znalostí a podpory EIT.

2. STANOVENÍ AMBICIÓZNÍCH CÍLŮ: STRATEGIE A CÍLE EIT NA OBDOBÍ 2021–2027

Během období 2021–2027 EIT i nadále podporuje znalostní a inovační společenství s cílem posílit inovační ekosystémy, jež pomáhají řešit globální a společenské problémy, a přitom se zcela doplňuje s programem Horizont Evropa a dalšími unijními programy. Činí tak podporou integrace vysokoškolského vzdělávání, výzkumu a inovací, čímž vytváří prostředí příznivé pro inovace, a propagací a podporou nové generace podnikatelů, přičemž rovněž přispívá k odstranění genderových rozdílů v podnikání a stimuluje vytváření inovativních podniků, se zvláštním důrazem na malé a střední podniky, v úzké synergii a doplňkovosti s ERI.

Zvláštní pozornost se musí rovněž věnovat genderové vyváženosti a přístupům zohledňujícím genderovou problematiku, zejména v oblastech, kde jsou ženy i nadále nedostatečně zastoupeny, jako jsou informační a komunikační technologie, věda, technologie, inženýrství a matematika. V závislosti na oblastech intervence stanovených v nařízení (EU) 2021/...⁺ EIT při této činnosti především:

- 1) posiluje udržitelné inovační ekosystémy v celé Evropě;
- 2) podporuje inovační a podnikatelské dovednosti v rámci celoživotního učení, včetně růstu kapacit vysokoškolských institucí v celé Evropě;

⁺ Pro Úř. věst.: vložte prosím do textu číslo nařízení obsaženého v dokumentu ST 7064/20 (2018/0224(COD)).

- 3) přináší na trh nová řešení s cílem zabývat se celosvětovými problémy a
- 4) zajišťuje synergie a přidanou hodnotu v rámci programu Horizont Evropa.

V souladu s problémy, kterým EIT čelí, a s cílem přispět k jeho obecným cílům stanoveným v článku 3 nařízení (EU) 2021/...⁺, a posílit tak vědecký, ekonomický, technologický a společenský přínos programu Horizont Evropa, jsou specifickými cíli EIT na období 2021–2027:

- a) posílit otevřenost, dopad a transparentnost znalostních a inovačních společenství a začleňování znalostního trojúhelníku v celé Unii;
- b) zvýšit podnikatelské a inovační kapacity vysokoškolského vzdělávání v Evropě prosazováním a podporou institucionálních změn ve vysokoškolských institucích a začlenění těchto institucí do inovačních ekosystémů;
- c) posílit regionální a místní dosah EIT a znalostních a inovačních společenství, zejména zahrnutím širšího spektra zúčastněných stran, s cílem řešit rozdíly v inovační kapacitě a zintenzivnit šíření znalostí a inovací po celé Unii.

V relevantních případech může EIT reagovat na krizi způsobenou onemocněním COVID-19 a případné budoucí krizi dostatečně flexibilně tím, že do své strategie zahrne relevantní iniciativy s cílem přispět k ochraně inovačních ekosystémů a pomoci zúčastněným stranám EIT připravit se na oživení hospodářství.

⁺ Pro Úř. věst.: vložte prosím číslo nařízení obsaženého v dokumentu PE-CONS 8/21 (2019/0151(COD)).

3. PODPORA TALENTŮ A KAPACITY PRO INOVACE V EVROPE: KLÍČOVÉ AKCE

Strategie EIT na období 2021–2027 se zaměří na akce představující přidanou hodnotu na úrovni Unie a přispívající k dosažení cílů programu Horizont Evropa. Za prvé, EIT i nadále podporuje inovační kapacitu a ekosystémy v celé Unii prostřednictvím znalostních a inovačních společenství, jejich dalšího rozvoje, otevřenosti novým partnerům, posílené transparentnosti, dodržování zásad řádné správy a jejich rozšiřování. Za druhé, v návaznosti na své zkušenosti se začleňováním znalostního trojúhelníku EIT udává směr podpory a rozvoji podnikatelských a inovačních kapacit v oblasti vysokoškolského vzdělávání, což se provádí prostřednictvím znalostních a inovačních společenství. Za třetí, pomocí účinnějších průřezových opatření vyvíjí EIT veškeré úsilí nezbytné ke zvýšení jeho viditelnosti a dopadu na úrovni Unie. Kromě toho zlepšuje svou činnost s cílem zvýšit svou účinnost, efektivitu a dopad, a to i v oblastech, jako je směřování znalostních a inovačních společenství k finanční udržitelnosti, otevřenost, dosah, transparentnost, kvalita a udržitelnosti vlastních činností a činností znalostních a inovačních společenství, větší zapojení malých a středních podniků a začínajících podniků a genderová vyváženost.

3.1. Podpora pro stávající znalostní a inovační společenství

EIT posiluje inovační ekosystémy tím, že i nadále podporuje stávající znalostní a inovační společenství při řešení globálních výzev prostřednictvím začleňování znalostního trojúhelníku na unijní, celostátní, regionální a místní úrovni. Za tímto účelem EIT věnuje velkou část svého rozpočtu na podporu znalostních a inovačních společenství a dále posiluje svou platformu pro zakládání, růst a monitorování znalostních a inovačních společenství.

EIT zajišťuje, aby znalostní a inovační společenství i nadále usilovala o finanční udržitelnost s cílem dosáhnout nejpozději patnáct let po svém vzniku finanční nezávislosti na grantu EIT mobilizací veřejných a soukromých investic, přičemž se i nadále zaměřuje na začleňování činností znalostního trojúhelníku.

EIT zajišťuje, aby znalostní a inovační společenství vyvinula a prováděla strategii pro navazování spolupráce, vytváření rozhraní a zajištění synergií s relevantními evropskými partnerstvími, misemi a ERI, jakož i s dalšími relevantními mezinárodními a unijními iniciativami a programy. Kromě finanční podpory poskytuje EIT znalostním a inovačním společenstvím na základě získaných zkušeností strategický dohled a poradenství. Na základě ukazatelů uvedených mimo jiné v příloze V nařízení (EU) 2021/...⁺ EIT monitoruje a analyzuje výsledky, mobilizaci investic a jednotlivé dopady kvalitativního a kvantitativního rázu.

EIT vyvíjí veškeré úsilí ke sjednocení pojmů, kterými jsou označovány různé prvky struktury jednotlivých znalostních a inovačních společenství, aby dále zjednodušil a rozšířil rozpoznatelnost EIT.

⁺ Pro Úř. věst.: vložte prosím číslo nařízení obsaženého v dokumentu ST 7064/20 (2018/0224(COD)).

EIT vymezuje a podporuje oblasti užší spolupráce mezi znalostními a inovačními společenstvími na tématech strategického a politického významu. EIT posiluje koordinaci mezi znalostními a inovačními společenstvími v oblastech společného zájmu, zejména podporou spolupráce a výměny zkušeností a osvědčených postupů mezi těmito společenstvími (činnosti napříč znalostními a inovačními společenstvími¹⁺) v tematických i horizontálních otázkách. Činnosti napříč znalostními a inovačními společenstvími mají největší potenciál, pokud některá znalostní a inovační společenství již řeší společné politické priority Unie, pro něž neexistují vyhrazená znalostní a inovační společenství. Propojení různých znalostních a inovačních společenství při specializovaných společných akcích společného prospěchu má velký potenciál pro synergie a vzájemný mezioborový přínos. EIT tyto činnosti podporuje a aktivně se podílí na definování obsahu a struktury činností napříč znalostními a inovačními společenstvími. EIT monitoruje provádění těchto činností i dosažené výsledky s cílem učinit tyto činnosti nedílnou součástí víceletých strategií znalostních a inovačních společenství. EIT rovněž usnadňuje vytváření sdílených služeb napříč znalostními a inovačními společenstvími za účelem spolupráce na řešení provozních úkolů společných pro všechna znalostní a inovační společenství.

¹ Jak jsou definovány v čl. 2 bodě 14 nařízení (EU) 2021/...

⁺ Pro Úř. věst.: vložte prosím do poznámky pod čarou číslo nařízení obsaženého v dokumentu PE-CONS 8/21 (2019/0151(COD)).

3.2. Zvyšování regionálního dopadu znalostních a inovačních společenství

EIT dále zvyšuje svůj regionální dopad díky větší otevřenosti a inkluzivnímu přístupu znalostních a inovačních společenství vůči široké škále potenciálních partnerů a zúčastněných stran, intenzivnějšímu šíření a využívání výsledků a lépe integrované regionální strategii znalostních a inovačních společenství. Každé znalostní a inovační společenství je povinno vypracovat a provádět regionální strategii jako nedílnou součást svého plánu činnosti za účelem posílení vztahů s celostátními, regionálními a místními aktéry v oblasti inovací, včetně malých a středních podniků. V relevantních případech znalostní a inovační společenství demonstrují vazby se strategiemi pro inteligentní specializaci a s činnostmi tematických platforem a meziregionálních iniciativ, včetně řídicích orgánů evropských strukturálních a investičních fondů. EIT soustavně monitoruje provádění těchto strategií, včetně pákového účinku na tyto fondy.

Inovační přístup založený na místních podmínkách má být začleněn do víceleté strategie a plánu činnosti znalostních a inovačních společenství, stavět na střediscích společného umístění a centrech regionálního inovačního programu a využívat tak jejich úlohy jakožto brány pro přístup ke společenství znalostních a inovačních společenství a pro spolupráci s partnery nacházejícími se na stejném místě, jakož i s jinými místními aktéry v oblasti inovací.

EIT rovněž monitoruje, jak střediska společného umístění a centra regionálního inovačního programu fungují a jak se začleňují do místních inovačních ekosystémů.

EIT zajistí, aby byly činnosti regionálního inovačního programu využívány k získání a snazší integraci potenciálních nových partnerů, kteří zvýší hodnotu znalostních a inovačních společenství, čímž se rozšíří celoevropské pokrytí EIT, a aby byly plně začleněny do víceletých strategií znalostních a inovačních společenství. Regionální inovační program, který řídí EIT a provádějí jej znalostní a inovační společenství, dosud probíhal na dobrovolném základě. Od roku 2021 jsou činnosti regionálního inovačního programu povinné a tvoří nedílnou součást víceleté strategie znalostních a inovačních společenství. EIT zajistí, aby byly činnosti regionálního inovačního programu využívány jako most k příslušným strategiím pro inteligentní specializaci v oblasti výzkumu a inovací.

Znalostní a inovační společenství tuto integraci dále posílí zřízením center regionálního inovačního programu. Centrum regionálního inovačního programu se zřizuje na základě důkladné analýzy potřeb a otevřené výzvy. Je součástí struktury znalostních a inovačních společenství a slouží jako kontaktní místo pro jejich činnost. Jeho cílem je mobilizovat a zapojit místní aktéry znalostního trojúhelníku do činností znalostního a inovačního společenství, vytvářet synergie na místní úrovni, vyhledávat možnosti financování a spolupráce a podporovat jejich aktivní začlenění do ekosystémů. V souladu se strategií rozšiřování znalostních a inovačních společenství by centra regionálního inovačního programu mohla vytvořit podmínky pro zřízení středisek společného umístění v cílovém regionu.

EIT i nadále poskytuje znalostním a inovačním společenstvím poradenství a podporu při přípravě a provádění víceletých strategií pro regionální inovační program. Činnosti regionálního inovačního programu i nadále podporují inovační kapacitu zemí (a regionů v těchto zemích) s nízkou a mírnou výkonností v oblasti inovací podle evropského srovnávacího přehledu inovací, jakož i inovační kapacitu nejvzdálenějších regionů ve smyslu článku 349 Smlouvy o fungování Evropské unie, s cílem podpořit jejich začleňování do znalostních a inovačních společenství. Pro činnosti regionálního inovačního programu jsou způsobilé tyto země a regiony (země a regiony regionálního inovačního programu):

- 1) země (a regiony v těchto zemích) klasifikované jako země a regiony s „nízkou“ nebo „mírnou“ výkonností v oblasti inovací alespoň v jedné ze tří výročních zpráv evropského srovnávacího přehledu inovací vydaných v letech:
 - a) 2018, 2019 a 2020 na období let 2021–2024 a
 - b) 2021, 2019 a 2023 na období let 2025–2027 a
- 2) nejvzdálenější regiony.

Rozpočet EIT určený na provádění činností regionálního inovačního programu činí nejméně 10 % a nejvýše 15 % z celkového objemu finančních prostředků EIT pro stávající a nová znalostní a inovační společenství, což umožní zvýšení počtu partnerů znalostních a inovačních společenství z cílových regionů. Činnosti podporované prostřednictvím regionálního inovačního programu se zaměřují na:

- 1) přispívání ke zlepšování inovačních kapacit regionálních a místních ekosystémů v celé Unii budováním kapacit a užších interakcí mezi místními aktéry v oblasti inovací, jako jsou klastry, sítě, veřejné orgány, vysokoškolské instituce, výzkumné organizace, instituce odborného vzdělávání a přípravy a malé a střední podniky, jakož i činností těchto aktérů;
- 2) podporu cíle získávat nové partnery do znalostních a inovačních společenství a propojování místních inovačních ekosystémů do celoevropských inovačních ekosystémů a
- 3) získání dodatečného soukromého a veřejného financování se zvláštním zřetelem na evropské strukturální a investiční fondy.

3.3. Zřizování nových znalostních a inovačních společenství

S cílem přispět k řešení nových a vznikajících globálních výzev zveřejní EIT otevřené a transparentní výzvy k předkládání návrhů na vytvoření nových znalostních a inovačních společenství v prioritních oblastech vybraných z tematických okruhů strategického významu na základě kritérií, která mimo jiné hodnotí jejich význam pro unijní politické priority ve vztahu k řešení globálních a společenských výzev a jejich potenciál a přidanou hodnotu, které mají být řešeny prostřednictvím modelu EIT. Při zřizování nových znalostních a inovačních společenství se zohlední strategické plánování programu Horizont Evropa a rozpočtové prostředky přidělené EIT na období od 1. ledna 2021 do 31. prosince 2027. Relevantní kritéria výběru pro evropská partnerství stanovená v příloze III nařízení (EU) 2021/...⁺ se zahrnou do výzvy k předkládání návrhů na znalostní a inovační společenství a posoudí se v průběhu hodnocení.

Na základě návrhu správní rady a jeho analýzy se navrhuje, aby bylo co nejdříve, v roce 2022 nebo 2023, zřízeno první nové znalostní a inovační společenství, totiž v oblasti kulturních a kreativních odvětví a průmyslu, na základě výzvy k předkládání návrhů, která má být zveřejněna pokud možno v roce 2021. Tato prioritní oblast se také nejlépe doplňuje s osmi stávajícími znalostními a inovačními společenstvími i s potenciálními prioritními oblastmi pro další evropská partnerství, která mají být zahájena v rámci programu Horizont Evropa. Informační přehled shrnující problémy v oblasti kulturních a kreativních odvětví a průmyslu a očekávaný dopad nového znalostního a inovačního společenství jsou uvedeny v dodatku 1.

⁺ Pro Úř. věst.: vložte prosím číslo nařízení obsaženého v dokumentu ST 7064/20 (2018/0224(COD)).

Spuštění druhého nového znalostního a inovačního společenství, totiž v oblasti vodních, mořských a námořních odvětví a ekosystémů, se navrhuje na rok 2026 na základě výzvy k předkládání návrhů zveřejněné v roce 2025. Komise nicméně za pomoci nezávislých externích odborníků provede do roku 2024 ex ante analýzu s cílem zhodnotit význam oblasti vodních, mořských a námořních odvětví a ekosystémů. Budou-li závěry této analýzy negativní, může Komise předložit návrh na změnu strategického programu inovací 2021–2027, přičemž zohlední příspěvek správní rady a strategické plánování programu Horizont Evropa. Informační přehled shrnující problémy v oblasti vodních, mořských a námořních odvětví a ekosystémů a očekávaný dopad nového znalostního a inovačního společenství jsou uvedeny v dodatku 2.

Další nová znalostní a inovační společenství je možné vybrat v případě, že budou k dispozici dodatečné rozpočtové prostředky nad rámec prostředků EIT, přičemž se zohlední příspěvek správní rady, strategické plánování programu Horizont Evropa a kritéria stanovená pro výběr evropských partnerství, zejména otevřenost, transparentnost, unijní přidaná hodnota, příspěvek k cílům udržitelného rozvoje, soudržnost a synergie.

3.4. Podpora inovačních a podnikatelských kapacit vysokoškolských institucí

EIT ve spolupráci s Komisí a po konzultaci se znalostními a inovačními společenstvími navrhne a zahájí pilotní iniciativu na podporu rozvoje inovačních a podnikatelských kapacit vysokoškolských institucí a jejich začlenění do inovačních ekosystémů (pilotní iniciativa pro vysokoškolské vzdělávání), kterou budou znalostní a inovační společenství provádět od roku 2021. Prostřednictvím modelu začleňování znalostního trojúhelníku EIT překlenuje přetrvávající nesoulad mezi vysokoškolským vzděláváním, výzkumem a inovacemi. EIT a znalostní a inovační společenství jsou zejména klíčovými nástroji pro rozvoj lidského kapitálu díky svému specifickému zaměření na inovace a podnikatelské vzdělávání. Dopad EIT je však třeba dále rozšiřovat i nad rámec partnerů znalostních a inovačních společenství.

Vysokoškolské instituce v celé Evropě musí být inovativní a podnikavé ve svém přístupu ke vzdělávání, výzkumu, spolupráci s podniky a širšímu regionálnímu a místnímu inovačnímu ekosystému, včetně občanské společnosti, veřejných institucí a organizací třetího sektoru, a to co nejinkluzivnějším a genderově nejvyváženějším způsobem, čehož lze dosáhnout pomocí jasné strategie, metodického rámce a přidělení prostředků.

Činnosti znalostních a inovačních společenství související s pilotní iniciativou pro vysokoškolské vzdělávání musí být prováděny prostřednictvím otevřených a transparentních výzev k předkládání návrhů, jejichž cílem je posílit inovační kapacity vysokoškolského vzdělávání, s důrazem především na vysokoškolské instituce, které nejsou partnery znalostních a inovačních společenství, v rámci inovačních hodnotových řetězců a ekosystémů v celé Unii. Činnosti se zaměřují především na rozvoj kapacit vysokoškolských institucí, včetně:

- 1) výměny a provádění osvědčených postupů při začleňování znalostních trojúhelníků, včetně organizačního učení, odborné přípravy za účelem zvýšení kvalifikace a rekvalifikace a mentorství;
- 2) vypracování akčních plánů pro řešení zjištěných potřeb v oblastech, jako jsou řízení inovací, zakládání a rozvoj nových podniků, přenos technologií včetně řízení práv duševního vlastnictví, udržitelnost a klimatická neutralita již ve fázi návrhu, řízení lidí a organizace, začleňování genderového hlediska do inovací a spolupráce s místními zainteresovanými stranami a občanskou společností a
- 3) provádění akčních plánů rozvoje inovačních kapacit a navazujících činností.

Tyto činnosti jsou uskutečňovány se zapojením dalších aktérů znalostního trojúhelníku, například institucí odborného vzdělávání a přípravy, organizací pro výzkum a technologie, malých a středních podniků a začínajících podniků, a doplňují působení EIT v oblasti vzdělávání jakožto zásadní součást činností znalostních a inovačních společenství v rámci začleňování znalostního trojúhelníku. EIT v rámci pilotní iniciativy pro vysokoškolské vzdělávání podporuje užší spolupráci mezi znalostními a inovačními společenstvími. Kritéria způsobilosti, která mají být zahrnuta do výzev k předkládání návrhů, musí zajistit, aby většina financování na projekt směřovala do vysokoškolských institucí mimo znalostní a inovační společenství. Cílem pilotní iniciativy pro vysokoškolské vzdělávání je to, aby dopad EIT přesahoval znalostní a inovační společenství a aby přispěl ke splnění hlavního úkolu EIT, kterým je podpora udržitelného hospodářského růstu a konkurenceschopnosti posílením inovační kapacity členských států v souladu s cíli programu Horizont Evropa zaměřenými na podporu podnikatelských a inovačních dovedností z hlediska celoživotního učení, včetně zvýšení kapacit vysokoškolských institucí v celé Evropě.

Podpora EIT musí také vycházet z politických iniciativ, jako jsou rámce HEInnovate¹ a RIIA², které prokázaly svou hodnotu v řadě vysokoškolských institucí a členských států v celé Unii. EIT navrhuje podpůrné činnosti v úzké spolupráci s Komisí a po konzultaci se znalostními a inovačními společenstvími, přičemž zajišťuje plnou soudržnost a doplňkovost s příslušnými činnostmi v rámci programu Horizont Evropa, programu Erasmus+, který byl zřízen nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/...³⁺, a dalších programů Unie.

-
- ¹ HEInnovate je politický rámec vypracovaný Komisí a Organizací pro hospodářskou spolupráci a rozvoj (OECD). HEInnovate nabízí vysokoškolským institucím metodiku, jak určovat oblasti s inovační kapacitou pro další rozvoj a jak utvářet příslušné strategie a činnosti s cílem dosáhnout požadovaného dopadu. HEInnovate vychází ze spolehlivých metodologických důkazů s osmi oblastmi rozvoje kapacit: vedení a správa, digitální transformace, organizační kapacita, výuka a studium podnikání, příprava a podpora podnikatelů, výměna znalostí, internacionalizace a měření dopadu. OECD zveřejnila řadu zpráv o jednotlivých zemích na bázi HEInnovate, viz řada studií OECD Skills Studies na adrese <https://www.oecd-ilibrary.org/education/>.
- ² Rámec pro hodnocení dopadů regionálních inovací (RIIA) byl vypracován Komisí jako první krok pro pokyny k hodnocení dopadů inovací na univerzitách prostřednictvím vypracování případových studií na základě měření výsledků. Posouzení dopadů inovací, například prostřednictvím RIIA, by mohlo být svázáno s finančními nástroji založenými na výkonnosti v oblasti inovací na unijní, celostátní nebo regionální úrovni.
- ³ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/..., kterým se zavádí program Erasmus+: program Unie pro vzdělávání a odbornou přípravu, pro mládež a pro sport a zrušuje nařízení (EU) č. 1288/2013 (Úř. věst. L ...).
- ⁺ Pro Úř. věst.: vložte prosím do textu číslo a do poznámky pod čarou číslo, datum přijetí a odkaz na vyhlášení v Úředním věstníku nařízení obsaženého v dokumentu ST 14148/20 (2018/0191(COD)).

Konkrétní podrobnosti procesu provádění a mechanismu realizace budou v prvních třech letech dále rozpracovány a doladěny a během této pilotní fáze se monitorují a hodnotí. Hodnocení pilotní fáze provedou nezávislí externí odborníci a výsledky budou předány skupině zástupců členských států a Evropskému parlamentu. Na základě výsledků tohoto hodnocení rozhodne správní rada o tom, zda má pilotní iniciativa pro vysokoškolské vzdělávání pokračovat a být rozšířena, nebo zda má být ukončena.

Správní rada řídí provádění a monitorování činností znalostních a inovačních společenství a dohlíží na ně. Zvláštní pozornost je věnována zajištění: otevřeného a inkluzivního přístupu k získání vysokoškolských institucí, které nejsou partnery znalostních a inovačních společenství, s cílem zajistit široké zeměpisné pokrytí; mezioborového a meziodvětvového přístupu a propojení; širšího zapojení žen v odvětvích, v nichž jsou nedostatečně zastoupeny; a propojení s regionálním inovačním programem, příslušnými tematickými platformami a strategiemi pro inteligentní specializaci a případně s nástrojem na podporu politik.

EIT posuje a rozšiřuje působnost označení EIT nad rámec znalostních a inovačních společenství, tak aby se vztahovala i na vysokoškolské instituce účastnící se akce. Za účasti aktérů z celého znalostního trojúhelníku se EIT snaží propojovat svou podporu pro rozvoj inovační kapacity v oblasti vysokoškolského vzdělávání s označením EIT, které se v současné době uděluje vzdělávacím programům znalostních a inovačních společenství.

EIT rozšíří označení EIT na činnosti v oblasti celoživotního učení, jako jsou programy mentorování, odborné přípravy, rozšiřování dovedností, zvyšování kvalifikace a rekvalifikace a hromadné otevřené on-line kurzy, které zahrnou a osloví širší cílovou skupinu studentů, dospělých účastníků vzdělávání a institucí, včetně institucí odborného vzdělávání a přípravy, i mimo znalostní a inovační společenství. Očekává se, že uplatňování označení EIT i mimo společenství EIT bude mít strukturovanější účinek na všech úrovních (jednotlivec, program a instituce).

EIT monitoruje udělování označení EIT programům vzdělávání a odborné přípravy znalostních a inovačních společenství a její rozšiřování a usiluje o účinnější mechanismus zajištění kvality, včetně externího uznávání a akreditace označení EIT.

Aby byla pilotní iniciativa pro vysokoškolské vzdělávání úspěšná, poskytuje EIT zúčastněným vysokoškolským institucím cílené poradenství, odborné znalosti a odborné vedení, přičemž se zaměřuje na vysokoškolské instituce z celé Evropy a zvláštní pozornost věnuje vysokoškolským institucím ze zemí (a regionů v těchto zemích) s nízkou a mírnou výkonností v oblasti inovací a na další regiony s nízkou výkonností, které chtějí rozvinout své inovační kapacity a posílit svou inovační stopu a strategie pro inteligentní specializaci.

3.5. Průřezové činnosti EIT

3.5.1. Komunikace a šíření informací

EIT a znalostní a inovační společnosti usilují o zlepšení a posílení své komunikace a viditelnosti a uplatňují vylepšenou strategii budování značky s ohledem na své hlavní zúčastněné strany v členských státech i mimo ně v souladu s komunikačním přístupem uplatňovaným v souvislosti s programem Horizont Evropa. S rostoucím počtem znalostních a inovačních společností a pilotní iniciativou pro vysokoškolské vzdělávání zintenzivní EIT své úsilí o větší uznání podpory Unie jako značky kvality pro inovace. Toto řízení značky a lepší komunikace mají zásadní význam zejména pro občany a pro a celostátní a regionální orgány, neboť inovace, jež produkuje EIT, pomáhají prokázat konkrétní dopad investic Unie prostřednictvím programu Horizont Evropa.

EIT usiluje o intenzivnější využití stávajících informačních sítí Unie a o zajištění koordinace jejich činností s cílem zajistit potenciálním partnerům znalostních a inovačních společenství EIT lepší poradenství a pokyny. Toto intenzivnější využití a tato koordinace mohou zahrnovat podporu celostátních a regionálních orgánů při určování nezbytných synergií s víceletými strategiemi znalostních a inovačních společenství. S cílem zajistit rozsáhlejší šíření a lepší pochopení příležitostí, které EIT nabízí, posílí EIT poskytování pokynů a pomoci v otázkách týkajících se účasti na znalostních a inovačních společenstvích v celé Evropě, a to s využitím stávajících informačních sítí a struktur v celé Evropě, zejména národních kontaktních míst uvedených v nařízení (EU) 2021/...⁺.

S cílem zajistit, aby byla rozsáhlá komunita zúčastněných stran v celém znalostním trojúhelníku na úrovni Unie a na vnitrostátní, regionální a místní úrovni informována o všech výzvách a financovaných projektech EIT (a znalostních a inovačních společenství), budou se tyto výzvy a projekty zveřejňovat i na evropském portálu s přehledem možností financování a nabídkových řízení podle nařízení (EU) 2021/...⁺.

⁺ Pro Úř. věst.: vložte prosím číslo nařízení obsaženého v dokumentu ST 7064/20 (2018/0224(COD)).

EIT pořádá alespoň dvakrát ročně pravidelné schůzky skupiny zástupců členských států a příslušných útvarů Komise, aby se zajistila vhodná komunikace a tok informací s členskými státy a na úrovni Unie. Evropský parlament a Rada jsou řádně informovány o výkonnosti, dosažených výsledcích a činnostech EIT a znalostních a inovačních společenství. Mimoto skupina zástupců členských států poskytuje EIT poradenství v otázkách strategického významu. Skupina zástupců členských států společně s EIT zajišťuje u činností podporovaných EIT vhodnou podporu pro propojení a prosazování synergií s celostátními nebo regionálními programy a iniciativami a pro sdílení informací o možném celostátním a regionálním spolufinancování těchto činností.

EIT dále zvyšuje viditelnost svých činností mezi občany a v rámci společenství EIT prostřednictvím fóra zúčastněných stran¹⁺, cen EIT a společenství absolventů EIT², s cílem podporovat interakce s evropskými aktéry znalostního trojúhelníku a ocenit nejslibnější inovátory a podnikatele v Evropě.

¹ Jak je definováno v čl. 2 bodě 11 nařízení (EU) 2021/...

⁺ Pro Úř. věst.: vložte prosím do poznámky pod čarou číslo nařízení obsaženého v dokumentu PE-CONS 8/21 (2019/0151(COD)).

² Společenství absolventů EIT sdružuje podnikatele a hybatele změn, kteří se zúčastnili vzdělávacího nebo podnikatelského programu poskytovaného znalostním a inovačním společenstvím. Společenství je síť čítající více než 5 000 členů.

EIT i nadále řídí společenství absolventů EIT a poskytuje mu strategické pokyny (ve spolupráci s radou absolventů EIT) s cílem maximalizovat jeho vliv v oblasti podnikání a ve společnosti a soustavné zapojení jeho členů do činností podporovaných EIT. V průběhu let 2021–2027 bude společenství absolventů EIT i nadále růst a rovněž zahrne absolventy, kteří se podílejí na činnostech podporujících inovační kapacity vysokoškolských institucí.

3.5.2. Určit a sdílet osvědčené postupy se zúčastněnými stranami

EIT určuje, kodifikuje, účinně sdílí a šíří poznatky a osvědčené postupy vyplývající z činností financovaných EIT a za tímto účelem spolupracuje s orgány členských států na celostátní i regionální úrovni, s Komisí a Evropským parlamentem, zejména s jeho vědeckým a technologickým panelem (STOA), přičemž vytváří strukturovaný dialog a koordinuje úsilí. Očekává se, že znalostní a inovační společenství a projekty podporující inovační a podnikatelskou kapacitu vysokoškolských institucí budou cennými zdroji důkazů a experimentálního učení pro tvůrce politik v oblasti výzkumu, inovací a vysokoškolského vzdělávání, jakož i v různých tematických oblastech.

Osvědčené postupy a zkušenosti získané od znalostních a inovačních společenství zatím nejsou dostatečně sdruženy a kodifikovány ani účinně šířeny. EIT dále rozvíjí svou úlohu inovačního institutu schopného odhalovat, analyzovat, kodifikovat a sdílet inovační postupy, poznatky a výsledky činností financovaných EIT (podpora vzdělávání a odborné přípravy, výzkumu a inovací a podnikání) a zajišťovat jejich zavádění v širším měřítku. Tato činnost vychází z vazeb a synergií s ostatními iniciativami programu Horizont Evropa, zejména s ERI, misemi a evropskými partnerstvími.

3.5.3. Mezinárodní spolupráce a globální informační činnost

EIT vypracuje hlavní rysy mezinárodní spolupráce EIT a znalostních a inovačních společenství pod dohledem správní rady v souladu s přístupem programu Horizont Evropa k mezinárodní spolupráci podle nařízení (EU) 2021/...⁺ a s dalšími relevantními politikami Unie a po konzultaci s příslušnými útvary Komise. EIT usiluje o zajištění toho, aby jeho činnosti měly větší dopad, prostřednictvím mezinárodní spolupráce a koordinuje mezinárodní činnosti znalostních a inovačních společenství financované EIT. Dbá na soulad s příslušnými cíli politiky Unie, jakož i s jejími prioritami v oblasti výzkumu a inovací, a na zajišťování unijní přidané hodnoty. Pokud se za nezbytnou ke zvýšení dopadu a k účinnějšímu plnění cílů EIT považuje fyzická přítomnost společenství EIT ve třetí zemi, zajistí EIT koordinaci intervence a poskytne pobídky pro spolupráci znalostních a inovačních společenství.

⁺ Pro Úř. věst.: vložte prosím číslo nařízení obsaženého v dokumentu ST 7064/20 (2018/0224(COD)).

Při své mezinárodní spolupráci a celosvětových informačních činnostech se EIT ve spolupráci s Komisí zaměří na účinné řešení globálních výzev a zároveň na příspěvek k příslušným mezinárodním iniciativám a cílům udržitelného rozvoje, zajištění přístupu k talentům a posílení nabídky inovativních řešení a poptávky po nich. EIT tyto činnosti pečlivě monitoruje a zajišťuje, aby byly v souladu s přístupem programu Horizont Evropa k mezinárodní spolupráci podle nařízení (EU) 2021/...⁺ a s dalšími relevantními politikami Unie.

3.6. Zajištění náležitého fungování: způsob fungování

Tento oddíl obsahuje řadu opatření, jejichž cílem je přizpůsobit a zlepšit současné fungování EIT a znalostních a inovačních společenství. Provádění těchto opatření na úrovni EIT sleduje efektivní, posílená a strategická správní rada, která také poskytuje nezbytné pobídky a kontrolu, mimo jiné prostřednictvím procesu přidělování finančních prostředků na základě výkonnosti, aby zajistila provádění uvedených opatření znalostními a inovačními společenstvími.

⁺ Pro Úř. věst.: vložte prosím číslo nařízení obsaženého v dokumentu (ST 7064/20 (2018/0224(COD))).

3.6.1. Model fungování znalostních a inovačních společenství

EIT zajistí, aby fungování znalostních a inovačních společenství bylo v plném souladu s příslušnými požadavky stanovenými v nařízení (EU) 2021/...⁺, včetně zajištění přechodu osmi stávajících znalostních a inovačních společenství na plnění nových prováděcích kritérií pro evropská partnerství vymezených v uvedeném nařízení. EIT proto znalostním a inovačním společenstvím poskytuje posílené operační vedení a průběžně monitoruje jejich výkonnost s cílem zajistit dodržování zásad řádné správy, řádného řízení, monitorování a hodnocení stanovených v nařízení (EU) 2021/...⁺⁺, jakož i zásad a kritérií pro evropská partnerství vymezených v nařízení (EU) 2021/...⁺, a soulad s požadavky plynoucími z priorit a ukazatelů programu Horizont Evropa s cílem maximalizovat jejich výkonnost a dopad, a to na základě strategie dlouhodobé spolupráce mezi EIT a znalostními a inovačními společenstvími. Pokud znalostní a inovační společenství nedosahuje dostatečné výkonnosti, nevykazuje odpovídající výsledky, nedosahuje očekávaného dopadu či nemá unijní přidanou hodnotu, přijmou se vhodná nápravná opatření.

⁺ Pro Úř. věst.: vložte prosím číslo nařízení obsaženého v dokumentu ST 7064/20 (2018/0224(COD)).

⁺⁺ Pro Úř. věst.: vložte prosím číslo nařízení obsaženého v dokumentu PE-CONS 8/21 (2019/0151(COD)).

EIT zajistí, aby byla zdokonalena opatření zajišťující stálou otevřenost znalostních a inovačních společenství novým členům, jakož i transparentnost během provádění, a to zejména přijetím a uplatňováním transparentních, jednoznačných a jednotných kritérií pro vstup nových členů, kteří jsou pro partnerství přínosem, a kritérií pro odchod členů, jakož i další ustanovení, jako jsou transparentní postupy pro přípravu plánů činnosti a systematické monitorování činností znalostních a inovačních společenství. Znalostní a inovační společenství rovněž provádějí své činnosti zcela transparentním způsobem, a to i prostřednictvím otevřených výzev pro určování a výběr svých projektů, partnerů a dalších činností, a zůstávají otevřenými a dynamickými partnerstvími, k nimž se mohou na základě excelence a významu pro inovace připojit noví partneři z celé Unie, jako jsou v rostoucí míře i malé a střední podniky a začínající podniky, které jsou pro partnerství přínosem. S cílem omezit koncentraci financování a zajistit, aby se na činnostech znalostních a inovačních společenství podílela široká síť partnerů, musí být zajištěna větší transparentnost a inkluzivnost postupu přípravy jejich plánů činnosti (včetně určení priorit, výběru činností a přidělování finančních prostředků) a souvisejících rozhodnutí o financování. Znalostní a inovační společenství se ve svých víceletých strategiích musí zabývat rozšířením partnerství, včetně zřizování nových středisek společného umístění, na něž správní rada vyčlení odpovídající rozpočet. Při rozhodování o financování správní rada zohlední pokrok dosažený při plnění cílů uvedených ve víceletých strategiích, mimo jiné počet středisek společného umístění. Znalostní a inovační společenství musí rozsáhleji využívat mechanismy konkurenčního financování a zvýšit otevřenost výzev, zejména u projektů, které jsou otevřeny třetím stranám. Všechna tato opatření zvýší počet zúčastněných subjektů zapojených do činností znalostních a inovačních společenství. Konečně znalostní a inovační společenství ve svých pravidelných zprávách informují rovněž o zapojení nových partnerů jakožto o jednom z prvků svého financování na základě výkonnosti.

Jelikož znalostní a inovační společenství působí v celém hodnotovém řetězci inovací, zajistí v portfoliu svých plánů činnosti trvalou náležitou rovnováhu mezi všemi stranami znalostního trojúhelníku a souvisejícími činnostmi. EIT monitoruje operace znalostních a inovačních společenství s cílem zajistit, aby byly prováděny prostřednictvím štihlé, účinné a nákladově efektivní struktury, která udržuje administrativní náklady, náklady na řízení a režijní náklady na minimální úrovni. EIT zajistí, aby znalostní a inovační společenství dosahovala svých očekávaných dopadů prostřednictvím široké škály činností určených v jejich plánech činnosti, které účinně podporují plnění jejich cílů, včetně jejich případného dopadu na inovační ekosystémy na unijní, celostátní, regionální a místní úrovni.

Závazky každého z partnerů znalostního a inovačního společenství musí být zajištěny pravidelným sledováním skutečných příspěvků partnerů ve srovnání s původními závazky. EIT zajistí, aby znalostní a inovační společenství měla zaveden systém řízení rizik pro případy, kdy někteří partneři nebudou schopni plnit své původní závazky. Znalostní a inovační společenství za účelem finanční udržitelnosti svých činností usilují o širokou škálu zdrojů příjmů a investic. Za tímto účelem zajišťují, aby podmínky přístupu k partnerství zůstávaly atraktivní pro širokou škálu potenciálních partnerů. Žádný členský příspěvek ani školné by neměly představovat překážku pro účast relevantních partnerů, zejména malých a středních podniků, začínajících podniků a studentů, ve znalostním a inovačním společenství.

3.6.2. Model financování znalostních a inovačních společenství

EIT by prostřednictvím štíhlého a zjednodušeného modelu financování měl posilovat dopad znalostních a inovačních společenství a jejich přínos k plnění cílů EIT a programu Horizont Evropa, jakož i podporovat angažovanost partnerů znalostních a inovačních společenství. Za účelem zvýšení přidané hodnoty své podpory přizpůsobuje EIT svůj model financování. EIT usiluje o to, aby přechod mezi jednotlivými obdobími víceletého finančního rámce proběhl hladce, zejména u probíhajících činností. Existují tři hlavní oblasti, v nichž EIT provádí zlepšení.

Za prvé, EIT postupně snižuje svou sazbu financování činností znalostních a inovačních společenství s přidanou hodnotou¹⁺ s cílem zvýšit objem soukromých a veřejných investic jiných, než jsou příjmy od jejich partnerů. Předpokládá se, že přizpůsobení modelu financování znalostním a inovačním společenstvím usnadní přechod k finanční udržitelnosti. Rovněž se předpokládá, že znalostní a inovační společenství budou motivována k tomu, aby během trvání dohod o partnerství postupně snižovala ve svém plánu činnosti podíl financování od EIT a zároveň zvyšovala míru spoluinvestování ze zdrojů mimo EIT. Ke snižování míry financování od EIT pro činnosti znalostních a inovačních společenství s přidanou hodnotou dochází ve všech fázích celého životního cyklu znalostních a inovačních společenství (zahájení činnosti, rozjezd, plné fungování, výstup z grantu EIT), jak je uvedeno v následující tabulce:

	Zahájení činnosti	Rozjezd	Plné fungování	Výstup z grantu EIT
Roky	1 – 4	5 – 7	8 – 11	12 – 15
Sazba financování ze strany EIT	Až 100 %	Až 80 %	Až 70 %	Až 50 % v roce 12, snižování o 10 % ročně

Obrázek 1: Sazba financování ze strany EIT v období 2021–2027

¹ Jak jsou definovány v čl. 2 bodě 13 nařízení (EU) 2021/...

⁺ Pro Úř. věst.: vložte prosím do poznámky pod čarou číslo nařízení obsaženého v dokumentu PE-CONS 8/21 (2019/0151(COD)).

Provádění činností některých znalostních a inovačních společenství může vzhledem k jejich specifické povaze vyžadovat zvláštní pobídky. Za tímto účelem může správní rada rozhodnout o tom, že budou pro činnosti napříč znalostními a inovačními společenstvími, činnosti regionálního inovačního programu a pilotní iniciativu pro vysokoškolské vzdělávání uplatňovány příznivější podmínky financování.

Za druhé, EIT zajistí, aby proces přidělování grantů vycházel z modelu financování na základě výkonnosti. Co nejvíce se rozšíří používání víceletých grantů. Financování od EIT musí být přímo vázáno na pokrok dosažený v oblastech uvedených v článku 10 a v čl. 11 odst. 5 nařízení (EU) 2021/...⁺ a na cíle znalostních a inovačních společenství stanovené v jejich plánech činnosti a v případě nedostatečných výsledků může být sníženo, upraveno nebo ukončeno. EIT mimo jiné poskytne znalostním a inovačním společenstvím silnější pobídky k tomu, aby usilovala o nové partnery, a přijme nápravná opatření, zejména na základě individuální výkonnosti těchto společenství, s cílem zajistit co největší dopad.

⁺ Pro Úř. věst.: vložte prosím číslo nařízení obsaženého v dokumentu PE-CONS 8/21 (2019/0151(COD)).

Za třetí, před uplynutím počátečního období prvních sedm let činnosti znalostních a inovačních společenství uplatňuje EIT přísná pravidla pro posílení mechanismu komplexního hodnocení v souladu s články 10 a 11 nařízení (EU) 2021/...⁺. Toto komplexní hodnocení, které je prováděno s pomocí nezávislých externích odborníků, musí být v souladu s osvědčenými mezinárodními postupy a s kritérii pro monitorování a hodnocení evropských partnerství stanovenými v nařízení (EU) 2021/...⁺⁺. Provádí se před uplynutím počátečního sedmiletého období. V závislosti na výsledku tohoto komplexního hodnocení rozhodne správní rada buď o pokračování finančního příspěvku pro znalostní a inovační společenství, nebo o jeho ukončení (tj. o neprodloužení rámcové dohody o partnerství s tímto znalostním a inovačním společenstvím) a přerozdělení zdrojů na činnosti s lepšími výsledky. Před přijetím tohoto rozhodnutí požádá správní rada o stanovisko skupinu zástupců členských států.

⁺ Pro Úř. věst.: vložte prosím číslo nařízení obsaženého v dokumentu PE-CONS 8/21 (2019/0151(COD)).

⁺⁺ Pro Úř. věst.: vložte prosím číslo nařízení obsaženého v dokumentu ST 7064/20 (2018/0224(COD)).

3.6.3. Snížení administrativní zátěže

EIT zvyšuje své úsilí o zjednodušování s cílem snížit administrativní zátěž znalostních a inovačních společenství, čímž se umožní pohotově a účinné provádění jejich plánů činnosti a víceletých strategií. Toto zjednodušení může zahrnovat použití paušální částky nebo jednotkových nákladů pro dotčené činnosti znalostních a inovačních společenství. Kromě toho, s cílem lépe plánovat zdroje, zejména u inovačních činností, jakož i usnadnit větší angažovanost a dlouhodobé investice ze strany partnerů účastnících se činností znalostních a inovačních společenství, podepíše EIT se znalostními a inovačními společenstvími ve vhodných případech víceleté grantové dohody, které budou ve vhodných případech obsahovat ustanovení o financování na základě výkonnosti, na základě příslušných dohod o partnerství. Tyto víceleté grantové dohody nesmějí být uzavírány na dobu delší než tři roky.

3.6.4. Vztahy EIT se znalostními a inovačními společenstvími po ukončení dohody o partnerství

EIT vypracuje obecné zásady pro vztahy se znalostními a inovačními společenstvími po ukončení dohody o partnerství v souladu s rámcem pro evropská partnerství stanoveným v nařízení (EU) 2021/...⁺. Na základě podrobné nezávislé studie vytvoří EIT v úzké spolupráci s Komisí do konce roku 2023 celkový rámec pro své vztahy se znalostními a inovačními společenstvími, jejichž dohoda o partnerství bude v průběhu programového období 2021–2027 ukončena nebo uplyne její doba platnosti. Tato podrobná nezávislá studie zahrne posouzení úsilí znalostních a inovačních společenství o dosažení finanční udržitelnosti, vytvořených příjmů a finančního výhledu znalostních a inovačních společenství a stanoví veškeré činnosti, jejichž pokračování by mohlo být ohroženo kvůli nedostatku zdrojů. Pokud bude výsledek závěrečného přezkumu pozitivní, může EIT s daným znalostním a inovačním společenstvím uzavřít memorandum o spolupráci¹⁺⁺, jehož cílem bude zachovat aktivní spolupráci s ním i po ukončení dohody o partnerství.

Memorandum o spolupráci zahrnuje:

- a) práva a povinnosti spojené s pokračováním činností znalostního trojúhelníku a s údržbou ekosystému a sítě znalostních a inovačních společenství;

⁺ Pro Úř. věst.: vložte prosím číslo nařízení obsaženého v dokumentu ST 7064/20 (2018/0224(COD)).

¹ Jak je definováno v čl. 2 bodě 15 nařízení (EU) 2021/...

⁺⁺ Pro Úř. věst.: vložte prosím do poznámky pod čarou číslo nařízení obsaženého v dokumentu PE-CONS 8/21 (2019/0151(COD)).

- b) podmínky používání označení EIT a účasti na cenách EIT a dalších iniciativách pořádaných EIT;
- c) podmínky účasti na činnostech souvisejících s vysokoškolským vzděláváním a odbornou přípravou včetně používání označení EIT pro programy vzdělávání a odborné přípravy a vztahů se společenstvím absolventů EIT;
- d) podmínky účasti na soutěžních výzvách EIT k předkládání návrhů na některé zvláštní činnosti, včetně činností napříč znalostními a inovačními společenstvími a sdílených služeb;
- e) podmínky dodatečné podpory od EIT pro činnosti týkající se nadnárodní koordinace středisek společného umístění s vysokou unijní přidanou hodnotou.

Správní rada stanoví dobu trvání, obsah a strukturu memoranda o spolupráci, včetně specifických činností znalostních a inovačních společenství, kterým lze poskytovat podporu podle druhého odstavce písm. a) až e), při zohlednění výsledků podrobné nezávislé studie. Znalostní a inovační společenství jsou oprávněna k účasti na činnostech EIT v souladu s podmínkami stanovenými v memorandu o spolupráci, včetně účasti na soutěžních výzvách k předkládání návrhů.

3.7. Synergie a doplňkovost s dalšími unijními programy

Díky své široké oblasti působnosti a speciální úloze jakožto nedílné součásti programu Horizont Evropa je EIT schopen vytvářet synergie a zajišťovat doplňkovost s jinými programy nebo nástroji Unie, aniž by zdvojoval činnosti, mimo jiné posílením své podpory pro znalostní a inovační společenství při plánování a provádění činností. Předpokládá se, že EIT přispěje k synergii ve střednědobém až dlouhodobém horizontu, mimo jiné pokud jde o:

Erasmus+

- EIT usiluje o vytvoření synergií mezi komunitou Erasmus+ a společenstvím EIT. Spolupráce by se měla zaměřovat na zajištění přístupu studentů programu Erasmus+, kteří se účastní programů partnerských vysokoškolských institucí znalostních a inovačních společenství, letních škol znalostních a inovačních společenství nebo jiných relevantních vzdělávacích činností (týkajících se například podnikání a řízení inovací) a navazování kontaktů se sítí absolventů znalostních a inovačních společenství.

- Činnosti v rámci spolupráce mohou rovněž zahrnovat poskytování odborné přípravy EIT nebo znalostními a inovačními společenstvími akademickým pracovníkům (z libovolné vysokoškolské instituce mimo znalostní a inovační společenství) pro vzdělávací programy, které integrují podnikání a inovace, jakož i testování, přijímání a rozšiřování inovativních postupů vyvinutých v rámci sítě Erasmus+ (jako jsou znalostní aliance mezi vysokoškolskými institucemi a podniky) znalostními a inovačními společenstvími a naopak.
- Je-li to možné, jsou zajištěny synergie s iniciativou Evropské univerzity, která by mohla přispět k začlenění vzdělávacích činností EIT, aby se dosáhlo systémového dopadu.

Program Digitální Evropa, zavedený nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/...¹⁺

- Znalostní a inovační společenství, zejména pak střediska společného umístění, spolupracují v souladu s nařízením (EU) 2021/...⁺⁺ s evropskými centry pro digitální inovace, aby se podpořila digitální transformace průmyslu a organizací veřejného sektoru.

¹ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/... ze dne ..., kterým se zavádí program Digitální Evropa a zrušuje rozhodnutí (EU) 2015/2240 (Úř. věst. ...).

⁺ Pro Úř. věst.: vložte prosím do textu číslo a do poznámky pod čarou číslo, datum přijetí a odkaz na vyhlášení v Úředním věstníku nařízení obsaženého v dokumentu ST 6789/20 (2018/0227(COD)).

⁺⁺ Pro Úř. věst.: vložte prosím číslo nařízení obsaženého v dokumentu ST 6789/20 (2018/0227(COD)).

- Jsou zkoumány možnosti, jak by znalostní a inovační společenství mohla využívat infrastruktury a kapacity vytvořené v rámci programu Digitální Evropa (jako jsou datové zdroje a knihovny algoritmů umělé inteligence a odborná střediska vysoce výkonné výpočetní techniky v členských státech) v oblasti vzdělávání a odborné přípravy, jakož i pro účely testování a demonstrací v inovačních projektech.

Fondy politiky soudržnosti (zejména Evropský fond pro regionální rozvoj a Evropský sociální fond, zavedené nařízením Evropského parlamentu a Rady o Evropském fondu pro regionální rozvoj a o Fondu soudržnosti, a Evropský sociální fond plus, zavedený nařízením Evropského parlamentu a Rady o Evropském sociálním fondu plus)

- Znalostní a inovační společenství prostřednictvím svých středisek společného umístění a center regionálního inovačního programu podporují regionální a meziregionální spolupráci mezi aktéry znalostního trojúhelníku a řídicími orgány v synergii s meziregionální spoluprací a investicemi v rámci hodnotových řetězců v souvisejících prioritních oblastech inteligentní specializace a s prací tematických platforem pro inteligentní specializaci. Takováto spolupráce s řídicími orgány může vést k zahrnutí činností znalostních a inovačních společenství do operačních programů. EIT rovněž zkoumá příspěvky k iniciativám v oblasti rozvoje dovedností v rámci fondů politiky soudržnosti prostřednictvím výměny osvědčených postupů.

- EIT podporuje spolupráci mezi relevantními znalostními a inovačními společenstvími a platformami pro inteligentní specializaci s cílem usnadnit synergie mezi zdroji EIT, fondy politiky soudržnosti a dalšími evropskými, celostátními a regionálními programy. Cílem je dosáhnout širšího zastoupení činností EIT v celé Unii, posílit vazby se strategiemi pro inteligentní specializaci a lépe využívat regionální inovační program k dosažení pákového efektu evropských strukturálních a investičních fondů v činnostech EIT a znalostních a inovačních společenství.

Program InvestEU

- Znalostní a inovační společenství usilují o spolupráci s poradenským centrem InvestEU, aby se poskytla technická podpora a pomoc podnikům založeným s pomocí znalostních a inovačních společenství za účelem přípravy, rozvoje a realizace projektů.
- Znalostní a inovační společenství se v úzké spolupráci s útvary Komise a v synergii s ERI snaží přispívat do portálu InvestEU s cílem přiblížit investory a finanční zprostředkovatele k podnikům založeným s pomocí znalostních a inovačních společenství.

Program Kreativní Evropa, zavedený nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/...¹⁺

¹ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/... ze dne..., kterým se zavádí program Kreativní Evropa (2021–2027) a zrušuje nařízení (EU) č. 1295/2013 (Úř. věst. L ...).

⁺ Pro Úř. věst.: vložte prosím do textu číslo a do poznámky pod čarou číslo, datum přijetí a odkaz na vyhlášení v Úředním věstníku nařízení obsaženého v dokumentu ST 14146/20 (2018/0190(COD)).

Program Kreativní Evropa je významný mimo jiné pro činnosti nového znalostního a inovačního společenství v oblasti kulturních a kreativních odvětví a průmyslu.

S programem Kreativní Evropa je rozvíjena silná synergie a doplňkovost v oblastech, jako jsou kreativní dovednosti, pracovní místa a obchodní modely.

Program pro jednotný trh, zavedený nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/...¹⁺

Znalostní a inovační společenství usilují o spolupráci se sítí Enterprise Europe Network (EEN) a jejími odvětvovými skupinami, aby se usnadnila spolupráce mezi podniky, přenos technologií a partnerství v oblasti inovací pro podnikatele, kteří chtějí rozvíjet svou činnost v celé Unii i mimo ni, v souladu s nařízením (EU) 2021/...⁺⁺. Organizace EEN budou podporovat činnosti znalostních a inovačních společenství EIT mezi svými klienty z řad malých a středních podniků. EIT zkoumá možnosti spolupráce v oblasti programů mobility pro nové podnikatele, jež mají zlepšit jejich podnikatelské dovednosti.

¹ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/... ze dne ..., kterým se zavádí program pro vnitřní trh, pro konkurenceschopnost podniků včetně malých a středních podniků, pro oblast rostlin, zvířat, potravin a krmiv a pro evropskou statistiku (Program pro jednotný trh) a kterým se zrušují nařízení (EU) č. 99/2013, (EU) č. 1287/2014, (EU) č. 254/2014 a (EU) č. 652/2014 (Úř. věst. L)

⁺ Pro Úř. věst.: vložte prosím do textu číslo a do poznámky pod čarou číslo, datum přijetí a odkaz na vyhlášení v Úředním věstníku nařízení obsaženého v dokumentu ST 14281/20 (2018/0231(COD)) .

⁺⁺ Pro Úř. věst.: vložte prosím číslo nařízení obsaženého v dokumentu 2018/0231(COD).

4. ŘEŠENÍ KRIZE VYPLÝVAJÍCÍ Z ROZŠÍŘENÍ ONEMOCNĚNÍ COVID-19

Překonání velkých sociálních, ekonomických, environmentálních a technologických změn vyplývajících z krize způsobené onemocněním COVID-19 bude vyžadovat, aby všechny orgány, instituce a jiné subjekty Unie vzájemně spolupracovaly. EIT by měl přispívat k potřebnému úsilí v oblasti inovací tím, že poskytne soudržnou reakci na krizi způsobenou onemocněním COVID-19.

EIT zajišťuje, aby znalostní a inovační společenství podporovala a prosazovala realizaci inovativních řešení v různých oblastech činnosti v souladu s prioritami plánu pro oživení Evropy, Zelenou dohodou pro Evropu, novou průmyslovou strategií Unie a cíli udržitelného rozvoje, a napomohla tak k oživení evropských společností a hospodářství a k posílení jejich udržitelnosti a odolnosti.

EIT by měl zajišťovat, aby mohla znalostní a inovační společenství fungovat s nezbytnou flexibilitou, která jim umožní přizpůsobit se výzvě vyplývající z krize způsobené onemocněním COVID-19, jakož i novým a nečekaným výzvám a prioritám. Pod dohledem a kontrolou EIT by znalostní a inovační společenství mohla zavádět účelná opatření k podpoře a zvýšení odolnosti svých ekosystémů, jmenovitě jejich partnerů a příjemců a nad rámec svých stávajících společenství. Zvláštní pozornost je třeba věnovat opatřením, jejichž cílem je zvýšit odolnost mikropodniků, malých a středních podniků a začínajících podniků, jakož i studentů, výzkumných pracovníků, podnikatelů a zaměstnanců, kteří byli obzvláště zasaženi krizí způsobenou onemocněním COVID-19.

Znalostní a inovační společenství jsou rovněž vybízena k tomu, aby využívala synergií s dalšími iniciativami a partnerstvími Unie s cílem posílit odolnost evropských inovačních ekosystémů.

Při adaptaci na novou situaci mohou znalostní a inovační společenství využívat inovativní prostředky spolupráce, nástroje, informace a podpůrné služby s cílem zajistit spolupráci a interakci uvnitř svých společenství.

EIT může v rámci úsilí o synergii s ostatními programy a agenturami Unie navrhnout iniciativy založené na integraci znalostního trojúhelníku, jejichž cílem je podpořit inovační ekosystémy v Unii. Za tímto účelem může EIT podporovat nové činnosti napříč znalostními a inovačními společenstvími, jejichž cílem je řešit výzvy vyvolané krizí způsobené onemocněním COVID-19.

5. ZDROJE

5.1 Rozpočtové potřeby

Rozpočtové potřeby EIT v období 2021–2027 činí 2 965 000 000 EUR a vycházejí ze tří hlavních složek: 1) výdaje na stávajících osm znalostních a inovačních společenství (s ohledem na to, že u tří z nich se dohody o partnerství ukončí do roku 2024) a zřízení dvou nových znalostních a inovačních společenství (jedno v roce 2022 nebo 2023 a druhé v roce 2026), 2) správní výdaje EIT a 3) výdaje na přípravu, monitorování, kontrolu, audit, hodnocení a další činnosti a výdaje nezbytné pro řízení a provádění činností EIT, jakož i pro hodnocení plnění jeho cílů v souladu s čl. 12 odst. 6 nařízení (EU) 2021/...⁺.

⁺ Pro Úř. věst.: vložte prosím číslo nařízení obsaženého v dokumentu ST 7064/20 (2018/0224(COD)).

Na financování stávajících a nových znalostních a inovačních společenství se počítá s přibližně 2 854 000 000 EUR (96 % celkového rozpočtu EIT), z čehož:

- a) je nejméně 10 % a nejvýše 15 % vyhrazeno pro regionální inovační program;
- b) je nejvýše 7 % vyhrazeno na činnosti napříč znalostními a inovačními společenstvími, včetně podpory pro znalostní a inovační společenství, jejichž dohoda o partnerství byla ukončena nebo uplynula její doba platnosti;
- c) jsou nejvýše 3 % vyhrazena pro pilotní iniciativu pro vysokoškolské vzdělávání na dobu tří let.

Očekává se, že díky zavedení postupně se snižující sazby financování od EIT zmobilizují znalostní a inovační společenství dalších 1 500 000 000 EUR z jiných veřejných a soukromých zdrojů. Rozpočet na zahájení dvou nových znalostních a inovačních společenství (první má být zahájeno co nejdříve, tzn. v roce 2022 nebo 2023, druhé v roce 2026) bude činit přibližně 300 000 000 EUR. Budou-li kromě rozpočtových prostředků přidělených EIT k dispozici ještě dodatečné prostředky, může EIT zřídit i další znalostní a inovační společenství.

EIT musí být i nadále štíhlou a dynamickou organizací. Náklady na správní výdaje EIT kryjící potřebné náklady na zaměstnance, administrativu, infrastrukturu a provoz nesmějí v průměru přesáhnout 3 % rozpočtu EIT. Část správních výdajů pokrývá Maďarsko, které do konce roku 2029 bezplatně poskytuje kancelářské prostory. Za tímto účelem musí být vyvíjeno velké úsilí o snižování správních nákladů znalostních a inovačních společenství, které budou za všech okolností udržovány na přiměřené minimální úrovni.

5.2. Dopad (monitorování a hodnocení)

Očekává se, že měření dopadu EIT se bude v příštím programovém období průběžně zlepšovat, přičemž budou zohledněny získané poznatky, dosavadní zkušenosti a potřeba zefektivnit jeho postupy v souladu s postupy programu Horizont Evropa. V souladu s články 10, 11 a 20 nařízení (EU) 2021/...⁺ uplatňuje EIT rámec pro hodnocení, podávání zpráv a monitorování, který zajišťuje soudržnost s celkovým přístupem uplatňovaným pro program Horizont Evropa a současně zachovává flexibilitu. Zejména se zdokonalí zpětné vazby mezi Komisí, EIT a znalostními a inovačními společenstvími za účelem dosahovat cílů konzistentním, soudržným a účinným způsobem.

⁺ Pro Úř. věst.: vložte prosím číslo nařízení obsaženého v dokumentu PE-CONS 8/21 (2019/0151(COD)).

5.2.1. Podávání zpráv a monitorování

EIT zlepší své stávající systémy monitorování a zavede rámec pro podávání zpráv a monitorování, včetně klíčových ukazatelů výkonnosti, jenž bude v souladu se způsoby dosahování dopadů programu Horizont Evropa. Podávání zpráv o provozní výkonnosti znalostních a inovačních společenství, a to i o jejich správních výdajích a jejich výsledcích, a související monitorování jsou primárním úkolem EIT a jsou prováděny ve spolupráci s běžnými službami programu Horizont Evropa pro podniky v rámci Komise. Systém pro podávání zpráv a monitorování pro znalostní a inovační společenství je začleněn do celkového monitorovacího systému programu Horizont Evropa, zejména prostřednictvím zavedení společných datových modelů včetně sběru údajů uchovávaných v databázi programu Horizont Evropa. Komise se účastní společného navrhování všech relevantních ukazatelů a nástrojů pro monitorování a hodnocení, které vypracovává nebo používá EIT, s cílem zajistit soudržnost s celkovým monitorovacím systémem programu Horizont Evropa, včetně klíčových způsobů dosahování dopadů, rámce kritérií pro evropská partnerství a procesu strategického plánování Horizontu Evropa. Správní rada zavede postupy průběžného monitorování, jakož i postupy průběžného přezkumu a komplexního posuzování, včetně vytvoření náležitého souboru kvantitativních a kvalitativních ukazatelů a jejich souvisejících výchozích hodnot a cílů. EIT zohledňuje zavádění metodiky Inovační radar v programu Horizont Evropa a zkoumá, jak by znalostní a inovační společenství mohla Inovačního radaru využít za účelem zlepšení svých monitorovacích činností.

Výsledky tohoto monitorování se využívají při procesech víceletého plánování činnosti znalostních a inovačních společenství a jsou určující pro přidělení financování EIT na základě výkonnosti pro činnosti znalostních a inovačních společenství a pro přípravu dohod o partnerství a grantových dohod se znalostními a inovačními společenstvími jakožto příjemci. Kromě toho se předpokládá, že výsledky monitorování znalostních a inovačních společenství budou využity v procesu strategické koordinace pro účely evropských partnerství.

Očekává se, že činnosti EIT, včetně činností řízených prostřednictvím znalostních a inovačních společenství, budou mít:

- 1) technologický, ekonomický a inovační dopad díky vlivu na zakládání a růst podniků, jakož i vytváření nových inovativních řešení globálních problémů, vytváření přímých a nepřímých pracovních míst a mobilizaci dodatečných veřejných a soukromých investic;
- 2) dopad na vědu a vzdělávání díky posilování lidského kapitálu v oblasti výzkumu a inovací, posilování inovačních a podnikatelských dovedností na individuální i organizační úrovni a podpoře otevřeného vytváření a šíření znalostí a inovací ve společnosti;

- 3) společenský dopad, včetně dopadu vyplývajícího z realizace systémových řešení v rámci společenství EIT i mimo ni, a to i prostřednictvím činností napříč znalostními a inovačními společenstvími, díky řešení priorit politik Unie v oblastech, jako jsou změna klimatu (například zmírňování změny klimatu, přizpůsobení se jí a odolnost vůči ní), energetika, suroviny, zdraví, výroba s přidanou hodnotou, digitalizace, městská mobilita, potraviny, kultura a kreativita nebo voda, prostřednictvím inovativních řešení, zapojení občanů a konečných uživatelů a intenzivnějšímu zavádění inovativních řešení v těchto oblastech ve společnosti.

EIT zajišťuje vytvoření konkrétních společenských ukazatelů v oblastech činnosti znalostních a inovačních společenství a provádí pravidelné monitorování v souladu s rámcem programu Horizont Evropa pro společenský dopad.

Dopady uvedené ve třetím odstavci se měří mimo jiné v souladu s ukazateli způsobů dosahování dopadů stanovenými v příloze V nařízení (EU) 2021/...⁺.

⁺ Pro Úř. věst.: vložte prosím číslo nařízení obsaženého v dokumentu ST 7064/20 (2018/0224(COD)).

EIT vytváří společně s Komisí další ukazatele, včetně ukazatelů společenského dopadu v oblastech činnosti znalostních a inovačních společenství, v souladu s vytvářením rámce pro ukazatele programu Horizont Evropa a zohledňuje celkový přístup pro evropská partnerství k podpoře vědeckého, ekonomického a společenského dopadu. Cílem sladění ukazatelů dopadu s programem Horizont Evropa je monitorování pokroku při plnění stanovených cílů v průběhu času, čímž se zajistí základna srovnatelných podkladů o výsledcích a dopadech, které znalostní a inovační společenství vyprodukovala vzhledem k programu Horizont Evropa. Kromě toho EIT zajišťuje, aby systém monitorování zachycoval pokrok v souvislosti s činnostmi specifickými pro model znalostních a inovačních společenství, jako jsou například začleňování znalostního trojúhelníku a podnikatelské dovednosti. Ukazatele týkající se činností EIT v oblasti vzdělávání (včetně těch, které podporují kapacity vysokoškolských institucí) monitorují například:

- 1) získávání dovedností v oblasti lidského kapitálu a zapojení vysokoškolských institucí a zlepšování kapacity (v krátkodobém horizontu);
- 2) kariéru a úlohu a výkonnost vysokoškolských institucí v místních inovačních ekosystémech (ve střednědobém horizontu); a
- 3) pracovní podmínky a úlohu a výkonnost vysokoškolských institucí v místních inovačních ekosystémech (v dlouhodobém horizontu).

Průběžné monitorování znalostních a inovačních společenství je prováděno účinným způsobem a zabývá se mimo jiné následujícími otázkami:

- 1) pokrok při dosahování finanční udržitelnosti, zejména využívání nových zdrojů investic;
- 2) pokrok v oblasti celoevropského dosahu a otevřenosti, jakož i transparentnosti správy;
- 3) efektivita při zakládání a rozvoji podniků (konkrétně vytvořených a podporovaných rychle rostoucích podniků);
- 4) administrativní náklady každého znalostního a inovačního společenství a náklady na jeho řízení;
- 5) operace středisek společného umístění a center regionálního inovačního programu a jejich začlenění do místních inovačních ekosystémů;
- 6) provádění činností v oblasti vzdělávání a odborné přípravy, včetně rozšířeného používání označení EIT.

Níže uvedená tabulka uvádí orientační seznam klíčových ukazatelů výkonnosti a cílů, které má EIT monitorovat v období 2021–2027. Tyto ukazatele poskytují hlavní orientační body týkající se vstupů a výstupů, na jejichž základě se monitoruje plnění klíčových cílů EIT pro období 2021–2027, jako jsou podpora inovací a podnikání prostřednictvím lepšího vzdělávání, zvyšování jeho regionálního a místního dopadu a otevřenosti vůči potenciálním partnerům a zúčastněným stranám, zajišťování rovnováhy mezi příjmy a náklady, zřizování nových středisek společného umístění a uvádění nových inovativních řešení globálních problémů na trh.

Ukazatele EIT týkající se řízení	Cíl 2023 (výchozí rok 2020)	Cíl 2027 (výchozí rok 2020)
Počet subjektů/organizací, které se účastní činností EIT a znalostních a inovačních společenství	Nárůst o 20 %	Nárůst o 50 %
Počet inovací (produktů a služeb) uvedených na trh	1 500	4 000
Vysokoškolské instituce zapojené do činností EIT a znalostních a inovačních společenství	285	680
Počet studentů zapojených do vzdělávacích činností EIT a znalostních a inovačních společenství	8 500	25 500
Počet začínajících podniků, kterým byla poskytnuta podpora	300	700
Financování znalostních a inovačních společenství	700 000 000 EUR	1 500 000 000 EUR
Počet subjektů/organizací, které se účastní činností EIT a znalostních a inovačních společenství, z regionů mimo regiony středisek společného umístění znalostních a inovačních společenství	Nárůst o 50 %	Nárůst o 100 %

Za účelem zvýšení transparentnosti a otevřenosti EIT zajišťuje, aby byly údaje o projektech shromažďované prostřednictvím jeho interního systému monitorování, včetně výsledků znalostních a inovačních společenství, plně dostupné a byly začleněny do celkového systému správy údajů programu Horizont Evropa. EIT zajišťuje, aby podrobné informace, jež jsou výsledkem jeho procesu monitorování a hodnocení, byly dostupné včas a byly zpřístupněny v databázi programu Horizont Evropa. Kromě toho EIT zajišťuje podávání konkrétních zpráv o kvantitativních a kvalitativních dopadech, mimo jiné o přidělených a skutečně poskytnutých finančních příspěvcích.

5.2.2. Hodnocení, průběžný přezkum a komplexní posouzení

Pravidelná nezávislá hodnocení činností EIT, včetně činností řízených prostřednictvím znalostních a inovačních společenství, provádí Komise v souladu s nařízeními (EU) 2021/...⁺ a (EU) 2021/...⁺⁺.

⁺ Pro Úř. věst.: vložte prosím číslo nařízení obsaženého v dokumentu PE-CONS 8/21 (2019/0151(COD)).

⁺⁺ Pro Úř. věst.: vložte prosím číslo nařízení obsaženého v dokumentu ST 7064/20 (2018/0224(COD)).

V souladu s článkem 20 nařízení (EU) 2021/...⁺ posoudí průběžné hodnocení mimo jiné výsledky a dopady pilotní iniciativy ve vysokoškolském vzdělávání, účinnost strategií finanční udržitelnosti znalostních a inovačních společenství, dopad činností regionálního inovačního programu a spolupráci mezi EIT a prováděcími subjekty podle pilíře III „Inovativní Evropa“ programu Horizont Evropa. V této souvislosti hodnocení EIT posoudí zejména účinnost, účelnost, relevanci, soudržnost a přidanou unijní hodnotu činností EIT, včetně činností znalostních a inovačních společenství. Tato hodnocení je prováděno Komise s pomocí nezávislých externích odborníků a slouží jako podklad pro hodnocení programu Horizont Evropa, které provádí Komise, a to i pokud jde o systémové posouzení pilíře III „Inovativní Evropa“ programu Horizont Evropa, zejména v souvislosti s jednotným kontaktním místem pro inovace.

⁺ Pro Úř. věst.: vložte prosím číslo nařízení obsaženého v dokumentu PE-CONS 8/21 (2019/0151(COD)).

Každé znalostní a inovační společenství je před koncem sedmého roku platnosti dohody o partnerství předmětem komplexního posouzení, které provádí EIT pod dohledem správní rady a s pomocí nezávislých externích odborníků, a před koncem platnosti této dohody je pak proveden jeho závěrečný přezkum. Na základě komplexního posouzení správní rada rozhodne o tom, zda bude platnost dohody o partnerství prodloužena i nad prvních sedm let, a závěrečný přezkum slouží jako základ pro jednání o případném memorandu o spolupráci. Při provádění těchto hodnocení v souladu s čl. 11 odst. 5 nařízení (EU) 2021/...⁺ správní rada zohlední zejména kritéria pro provádění, monitorování a hodnocení evropských partnerství uvedená v nařízení (EU) 2021/...⁺⁺, dosažení cílů znalostního a inovačního společenství, jeho koordinaci s dalšími relevantními iniciativami v oblasti výzkumu a inovací, jeho úroveň finanční udržitelnosti, kapacitu znalostního a inovačního společenství pro zajištění otevřenosti vůči novým členům, transparentnost jeho správy a jeho úspěšnost při získávání nových členů v mezích finančního příspěvku Unie uvedeného v článku 21 nařízení (EU) 2021/...⁺, přidanou unijní hodnotu a význam s ohledem na cíle EIT.

⁺ Pro Úř. věst.: vložte prosím číslo nařízení obsaženého v dokumentu PE-CONS 8/21 (2019/0151(COD)).

⁺⁺ Pro Úř. věst.: vložte prosím číslo nařízení obsaženého v dokumentu ST 7064/20 (2018/0224(COD)).

EIT dále v souladu s čl. 11 odst. 2 nařízení (EU) 2021/...⁺ provádí pod dohledem správní rady průběžná hodnocení výkonnosti a činností znalostních a inovačních společenství, která se vztahují na první tři roky dohody o partnerství (tedy počáteční fázi znalostního a inovačního společenství), a v případě prodloužení její platnosti na první tři roky po tomto prodloužení (tedy fázi plného fungování). Tato hodnocení probíhají na základě průběžného monitorování prováděného EIT. Správní rada díky nim získá včasné informace o výkonnosti znalostních a inovačních společenství z hlediska jejich strategie a cílů, jakož i o dodržování pokynů správní rady.

Pokud z průběžného monitorování, průběžného hodnocení nebo komplexního posouzení znalostního a inovačního společenství vyplýne, že nebylo dosaženo dostatečného pokroku v oblastech uvedených v článku 10 nařízení (EU) 2021/...⁺ nebo unijní přidané hodnoty, přijme správní rada v souladu s čl. 11 odst. 6 uvedeného nařízení vhodná nápravná opatření. Ta mohou mít podobu snížení, úpravy nebo odnětí finančního příspěvku od EIT, ukončení dohody o partnerství, jakož i závazných doporučení k činnostem znalostního a inovačního společenství nebo návrhů na úpravu jeho realizačních či provozních modelů.

Výsledky těchto průběžných hodnocení a posouzení se zveřejní a poskytnou Evropskému parlamentu a Radě a v procesu strategické koordinace pro účely evropských partnerství je o nich podána zpráva.

⁺ Pro Úř. věst.: vložte prosím číslo nařízení obsaženého v dokumentu PE-CONS 8/21 (2019/0151(COD)).

Dodatek 1

Informační přehled o znalostním a inovačním společenství v oblasti kulturních a kreativních odvětví a průmyslu

I. Problematika

Znalostní a inovační společenství v oblasti kulturních a kreativních odvětví a průmyslu¹ může přinést horizontální řešení řady nově vznikajících výzev, které jsou trvalé povahy a lze je řešit vzdělávacími, výzkumnými a inovačními činnostmi. Tyto výzvy lze rozdělit do čtyř pilířů:

- 1) evropská kreativita a kulturní a jazyková rozmanitost;

¹ Kulturní a kreativní odvětví a průmysl zahrnují všechny sektory a odvětví, jejichž činnosti jsou založeny na kulturních hodnotách, kulturní rozmanitosti a individuálních nebo kolektivních uměleckých a jiných kreativních projevech, bez ohledu na to, zda jsou tyto činnosti zaměřeny tržně, na druh struktury, která je provádí, a na způsob, jakým je tato struktura financována. Uvedené činnosti zahrnují rozvoj dovedností a talentu s potenciálem přinášet inovace a vytváření bohatství a pracovních míst generováním sociální a ekonomické hodnoty, včetně správy duševního vlastnictví. Tyto činnosti se týkají rovněž vývoje, produkce, tvorby, šíření a ochrany produktů a služeb, které představují kulturní, umělecké či jiné kreativní projevy, a souvisejících funkcí, jako jsou vzdělávání nebo řízení. Mezi kulturní a kreativní odvětví patří mimo jiné architektura, archivy, umění, knihovny a muzea, umělecká řemesla, audiovizuální odvětví (například kinematografie, televize, software, videohry, multimédia a hudební nahrávky), hmotné a nehmotné kulturní dědictví, design, špičkový průmysl založený na kreativitě a móda, festivaly, hudba, literatura, scénická umění (včetně divadla a tance), knihy a vydavatelská činnost (noviny a časopisy), rozhlas a výtvarné umění a reklama.

- 2) evropská identita a soudržnost;
- 3) evropská zaměstnanost, ekonomická odolnost a inteligentní růst a
- 4) Evropa jako globální hráč.

Kreativita a kulturní rozmanitost Evropanů závisí na odolných a solidních kulturních a kreativních odvětvích a průmyslu. Tato odvětví však čelí řadě výzev v důsledku zvýšené konkurence ze strany globálních aktérů a přechodu k digitalizaci.

- Producenti, tvůrci, distributoři, vysílací stanice, kina a všechny druhy kulturních organizací a podniků musí inovovat s cílem přilákat nové publikum, rozšiřovat svou činnost a rozvíjet nové procesy, služby, obsahy a postupy, které vytvářejí společenskou hodnotu.
- Nedostatek podnikatelských a průřezových dovedností v kulturních a kreativních odvětvích¹ se týká jak nově vznikajících pododvětví, tak velmi vyspělých pododvětví, která procházejí hlubokou digitální transformací. Tyto dovednosti jsou nezbytné pro inovace a mají zásadní význam s ohledem na změny na trhu práce, kterým toto odvětví čelí.

¹ Kulturní a kreativní obory na evropských univerzitách se většinou zaměřují na „kreativní prvek“ a jejich absolventi nejsou vždy připraveni vstoupit na moderní trh práce, jelikož jim chybí meziodvětvové dovednosti (podnikatelské, digitální, v oblasti finančního řízení). Pokud jde o vysokoškolské instituce, Unie zaostává za Spojenými státy americkými v komunikačních a mediálních oborech (univerzity v Unii naopak dosahují lepších výsledků v tradičnějších oborech, jako jsou umění a design nebo scénická umění).

- Kulturní dědictví je jednoznačným vyjádřením kulturní identity, důležitým veřejným statkem a zdrojem inovací, vykazuje dobrou návratnost investic a významný ekonomický zisk, ale jeho potenciál zůstává do značné míry nevyužit. Pro toto odvětví, které je katalyzátorem udržitelné památkové obnovy a které zásadně stimuluje vzdělávání a celoživotní učení a podporuje spolupráci a sociální soudržnost, může být znalostní a inovační společenství v oblasti kulturních a kreativních odvětví a průmyslu vysoce přínosné.

Společenské výzvy spojené s evropskou identitou a soudržností lze obecně popsat jako chybějící „mosty“ mezi různými částmi společnosti a spojující různá území. Zahrnují otázky týkající se sociálního vyloučení, potřeby budovat užší mezikulturní vztahy, chránit jazykovou rozmanitost, včetně menšinových jazyků, a rozvíjet pocit sounáležitosti na základě naší kulturní rozmanitosti a společného dědictví, které by bylo možné řešit prostřednictvím inkluzivnějšího a dostupnějšího společenského zapojení, inovací v oblasti designu, architektury a využívání veřejných prostor, jakož i společenských inovací založených na kultuře. Konkrétně:

- mezi výzkumnými pracovníky, mezi výzkumem a průmyslem a mezi veřejnými organizacemi a organizacemi třetího sektoru existuje jen omezená spolupráce, jakož i nedostatečná koordinace a zbytečné zdvojování úsilí v oblasti výzkumu a vývoje, sdílení metod, výsledků a osvědčených postupů,
- míra integrace kreativních klastrů a inovačních center je nedostatečná,

- významný podíl regionálních priorit inteligentní specializace v Evropě odkazuje na kulturu v různých úhlech (například kulturní dědictví, kreativní odvětví, umění),
- vzhledem k důležité úloze kultury a kreativity pro hospodářský a sociální rozvoj měst a regionů a jejich schopnosti dále pomáhat řešit problémy týkající se rozdílnosti v Evropě je potenciál znalostního a inovačního společenství v oblasti kulturních a kreativních odvětví a průmyslu vysoký.

Stávající výzvy týkající se evropské zaměstnanosti, ekonomické odolnosti a inteligentního růstu zahrnují společensko-ekonomické otázky, jako jsou boj proti nezaměstnanosti (zejména nezaměstnanosti mladých lidí), zlepšování dovedností a pracovního prostředí a schopnost čelit celosvětové hospodářské soutěži.

- Trh je vysoce koncentrován: v roce 2013 bylo přibližně 50 % celkového obrátu a přidané hodnoty v Unii vytvořeno ve Spojeném království, Německu a Francii.
- Globalizace, digitalizace a technologické inovace mají na evropská průmyslová odvětví výrazný dopad. Tento vývoj mění způsob, jakým umělci produkují a distribuují svá díla a navazují vztahy se svým publikem, neboť se mění tradiční podnikatelské modely v kulturních a kreativních odvětvích a průmyslu a zásadně se mění i očekávání a chování spotřebitelů. Posilování mimoevropských společností vytvářejících obsah má navíc značný dopad na tradiční hodnotový řetězec.

- Tvůrčí, kulturní a umělecká produkce často čelí výzvě, jak své výstupy a produkty zpeněžit, což vede k tomu, že se jedná o pracovní oblasti s vysokou nejistotou. Je třeba nalézt nové inovativní způsoby, jak podpořit mikropodniky a malé a střední podniky a organizace v kreativní a kulturní oblasti.

Úloha Evropy jako globálního hráče zahrnuje potřebu zlepšit šíření evropského kulturního obsahu. Evropa musí zůstat konkurenceschopná v celosvětové digitální soutěži o vytváření nových technologií (například umělé inteligence, internetu věcí, technologie blockchain), pro něž jsou kulturní a kreativní odvětví a průmysl celosvětově významnými zdroji obsahu, produktů a služeb. Kulturní a kreativní odvětví (jako jsou design a architektura) navíc v celosvětovém měřítku aktivně přispívají k udržitelnému rozvoji a podporují ekologické inovace, zatímco kulturní obsah (literatura, film a umění) má vedle své vlastní hodnoty schopnost zvýšit povědomí o ekologických problémech a formovat veřejné mínění.

II. Význam a dopad

Znalostní a inovační společenství v oblasti kulturních a kreativních odvětví a průmyslu – se svým holistickým a integrovaným přístupem – pomůže řešit všechny problémy uvedené v oddílu I. Jelikož toto znalostní a inovační společenství bude zahrnovat téměř všechny oblasti našeho života, společnosti a hospodářství, bude mít pravděpodobně velký význam z hlediska hospodářského a společenského dopadu, čímž se uvolní strategické příležitosti pro hospodářské, technologické i sociální inovace. Pravděpodobně také přispěje k tomu, aby vysokoškolské instituce v oblasti umění mohly hrát aktivnější úlohu při rozvoji hybridních kompetencí a podnikatelského myšlení, které lépe vyhovuje potřebám průmyslu.

Kulturně orientované inovace založené na kreativitě posilují evropskou konkurenceschopnost buď přímo vytvářením nových podniků a pracovních míst, nebo nepřímo vytvářením meziodvětvových výhod pro širší ekonomiku, zlepšováním kvality života a zvyšováním přitažlivosti Evropy. Kulturní a kreativní odvětví (například kulturní dědictví a umění) jsou stále více vnímána jako nové zdroje inteligentního a udržitelného růstu podporujícího začlenění a vytváření pracovních míst. Tato odvětví zaměstnávají v Unii již více než 12 milionů lidí, což představuje více než 7,5 % všech zaměstnaných osob v Unii. Kulturní dědictví je důležitou součástí kulturních a kreativních odvětví a významně přispívá k atraktivitě evropských regionů, měst, obcí a venkovských oblastí. Je hnací silou pro soukromé investice, získávání talentů, zakládání podniků a přímé či nepřímé vytváření pracovních míst.

Přínos kultury a kreativity k inovacím je stále více motivován netechnologickými faktory, jako jsou kreativita, design a nové organizační procesy nebo obchodní modely. Zejména odvětví s charakteristickými hodnotovými řetězci (totiž hudba, umění, design, móda, audiovizuální obsah, videohry a architektura) mají z ekonomického hlediska silnou inovační kapacitu a jsou schopna podněcovat inovace v jiných hospodářských odvětvích.

Kultura a účast na kulturních činnostech mají přímý dopad na blahobyt občanů a na sociální začleňování. Kulturní a kreativní odvětví posilují společenské hodnoty identity, demokracie a společenského zapojení. Kultura má velký potenciál posilovat evropský pocit sounáležitosti, kde rozmanitost představuje výhodu. To má zásadní význam pro zajištění odolnosti, sociálního přístupu, sociální soudržnosti, boje proti radikalizaci a rovnosti žen a mužů a pro řešení politických nejistot a potřeby jednoty v Evropě.

Znalostní a inovační společenství v oblasti kulturních a kreativních odvětví a průmyslu posílí příležitosti pro vytváření sítí, spolupráci, spolutvorbu a předávání know-how mezi vzděláváním, výzkumem, podnikatelskou sférou, veřejnými organizacemi a organizacemi třetího sektoru v kulturních a kreativních odvětvích a v jiných odvětvích společnosti a hospodářství. Jeho účelem je:

- působit jako katalyzátor zdola nahoru a shora dolů pro iniciativy na unijní, celostátní a regionální úrovni; vytvářet nezbytné rámcové podmínky pro tvorbu a rozšiřování nových podniků v inovativních ekosystémech,
- poskytovat výzkumným pracovníkům a studentům v mnoha oborech (včetně umění, humanitních věd, sociálních věd exaktních věd a podnikání) a podnikatelům v kulturních a kreativních odvětvích a jiných odvětvích znalosti a dovednosti nezbytné k realizaci inovativních řešení a k jejich přeměně na nové kulturní, společenské a podnikatelské příležitosti a

- umožňovat další vzájemné obohacování s ostatními hospodářskými a průmyslovými odvětvími a působit jako akcelérátor inovací.

III. Synergie a doplňkovost se stávajícími iniciativami

Znalostní a inovační společenství v oblasti kulturních a kreativních odvětví a průmyslu by doplňovalo množství jiných iniciativ na úrovni Unie i členských států. Hlavní synergie očekávané na úrovni Unie jsou uvedeny v tomto oddílu.

Od znalostního a inovačního společenství v oblasti kulturních a kreativních odvětví a průmyslu se očekává, že zajistí silnou synergii s příslušnými politickými iniciativami podle programu Horizont Evropa, a zejména podle pilíře II „Globální výzvy a konkurenceschopnost evropského průmyslu“ s klastrem „Kultura, kreativita a inkluzivní společnost“ a jeho oblastmi intervence týkajícími se kulturního dědictví a demokracie. Znalostní a inovační společenství v oblasti kulturních a kreativních odvětví a průmyslu by rovněž mohlo poskytnout cenné horizontální vstupy pro různé činnosti, které by měly být prováděny v klastru „Digitální oblast, průmysl a vesmír“, zejména pokud jde o výrobní technologie, u nichž potřeba vyvíjet nové výrobky závisí do značné míry na kulturních a kreativních odvětvích a průmyslu. Kromě toho by mohlo účinně doplňovat další prvky programu Horizont Evropa, intervence stávajícího společenství EIT Digital a opatření plánovaná v rámci jiných programů Unie, jako jsou Program InvestEU, program Erasmus+, program Kreativní Evropa, program Digitální Evropa nebo fondy politiky soudržnosti.

Program Kreativní Evropa bude velmi významný pro činnosti znalostního a inovačního společenství v oblasti kulturních a kreativních odvětví a průmyslu. Program Kreativní Evropa si volí směry a zvláštní výzvy, které odrážejí některé z problémů, jimž kulturní a kreativní odvětví čelí (například dovednosti a zaměstnanost a obchodní modely), a měly by být rozvíjeny silné synergie a doplňkovost. V rámci Programu InvestEU a v souvislosti s omezeným přístupem ke zdrojům financování pro kulturní a kreativní odvětví se očekávají synergie s finančním mechanismem, který pomůže posílit kulturní a kreativní projekty tím, že bude finančním zprostředkovatelům poskytnuto pojištění.

Platforma strategie pro inteligentní specializaci v oblasti modernizace průmyslu určila řadu strategií výzkumu a inovací, které se zaměřují na kulturní a kreativní odvětví a průmysl a zkoumají nové vazby mezi místními aktivy, potenciálními trhy a společenskými výzvami, se zapojením velkého počtu podnikatelských subjektů. Zejména podpora nových partnerství mezi výzkumnými organizacemi, podniky a veřejnými orgány je hlavním zájmem strategie pro inteligentní specializaci, která vyžaduje vytvoření nových platform pro spolupráci.

IV. Závěr

Znalostní a inovační společenství v oblasti kulturních a kreativních odvětví a průmyslu je nejvhodnější k řešení hlavních hospodářských a společenských výzev uvedených v tomto dodatku. Kreativita je klíčovou hnací silou inovací a znalostní a inovační společenství v oblasti kulturních a kreativních odvětví a průmyslu je schopno uvolnit potenciál umělecké kreativity založené na kultuře a přispět k posílení konkurenceschopnosti, udržitelnosti, prosperity a inteligentního růstu v Evropě.

Dodatek 2

Informační přehled o znalostním a inovačním společenství v oblasti vodních, mořských a námořních odvětví a ekosystémů

Tento dodatek podává přehled o oblasti vodních, mořských a námořních odvětví a ekosystémů v době přípravy strategického programu inovací 2021–2027. Před zahájením činnosti znalostního a inovačního společenství v oblasti vodních, mořských a námořních odvětví a ekosystémů provede Komise analýzu, která zohlední vývoj vědeckých, technologických a sociálně-ekonomických trendů, a zajistí:

- 1) plné sladění se strategickým plánováním programu Horizont Evropa;
- 2) plné sladění s kritérii pro evropská partnerství stanovenými v příloze III nařízení (EU) 2021/...⁺ a
- 3) soudržnost se stávajícími iniciativami na unijní, celostátní a regionální úrovni, včetně evropských partnerství a misí.

⁺ Pro Úř. věst.: vložte prosím číslo nařízení obsaženého v dokumentu ST 7064/20 (2018/0224(COD)).

I. Výzva

Moře, oceány a vnitrozemské vody mají zásadní vliv na životy lidí a na jejich zdraví a pohodu, na zajištění potravin, kritických ekosystémových služeb, energie z obnovitelných zdrojů a dalších zdrojů, jakož i na dynamiku související s klimatem a na zachování biologické rozmanitosti. Nadměrné využívání přírodních zdrojů a špatné hospodaření s nimi vystavilo sladkovodní a mořské ekosystémy v posledních sto letech velkému tlaku. Vytvoření oběhové a udržitelné modré ekonomiky, která se rozvíjí v rámci ekologických limitů a která je založena na spolehlivé dostupnosti přijatelného množství a kvality vody a na zdravých a fungujících sladkovodních a mořských ekosystémech, je proto výzvou. Tato výzva zahrnuje zejména: 1) nedostatek vody, sucha a povodně, 2) zhoršování mořského a sladkovodního ekosystému a 3) oběhovou a udržitelnou modrou ekonomiku.

1. Nedostatek vody, sucha a povodně

Pokračující změna klimatu a nadměrné využívání sladké vody způsobují, že se nedostatek vody a sucha stávají stále závažnějšími a častějšími problémy. Bez inovativních metod a technologií pro shromažďování, předvídání, přípravu a šíření informací a řešení týkajících se zabezpečení vodních útvarů, potenciálních hrozeb a zmírňování rizik je Unie vystavena riziku závažných hospodářských a sociálních škod. Nedostatek vody jde ruku v ruce s tlakem, kterému čelí půdní zdroje v souvislosti s potřebou zvýšit produkci biomasy a sekvestraci uhlíku a rozšířit přírodní oblasti, aby byly splněny cíle dekarbonizace a biologické rozmanitosti. Z posouzení dopadů provedeného Komisí¹ vyplývá, že přesun z produkce bílkovin na akvakulturu, která není založena na dokrmování, a integrovanou multitrofní akvakulturu a akvaponii by mohl snížit tlak na půdu a sladkovodní zdroje.

¹ Posouzení dopadů připojené ke sdělení Komise ze dne 17. září 2020 s názvem „Zvýšení cílů Evropy v oblasti klimatu do roku 2030. Investice do klimaticky neutrální budoucnosti ve prospěch našich občanů“.

2. Zhoršování mořského a sladkovodního ekosystému

Pobřežní, mořské a sladkovodní ekosystémy jsou vystaveny tlaku vyplývajícimu z přímé lidské činnosti a zrychlující se změny klimatu. Související škody zahrnují úbytek biologické rozmanitosti, snižování stavu rybích populací, poškození mořského dna včetně škod způsobených používáním škodlivých zařízení, jako jsou lovná zařízení, přehrazení řek, znečištění způsobené eutrofizací a hromadění odpadu v mořích zahrnujícího vysokou míru lovných zařízení a mikroplastů, které jsou vyhozeny do oceánů. Špatný ekologický stav nejen ohrožuje cíle v oblasti biologické rozmanitosti, ale poškozuje také komunity a podniky, které jsou závislé na čisté vodě a zdravých ekosystémech. Světový trh se zbožím a službami pro měření a zmírňování této degradace roste a je vysoce konkurenční. Inovace, které mohou zvýšit a obnovit mořský, pobřežní a sladkovodní kapitál, a inovace udržitelných lovných zařízení a metod mají klíčový význam pro konkurenceschopnost podniků v Unii a pro podporu zaměstnanosti a růstu v celé Unii.

3. Oběhová a udržitelná modrá ekonomika

Volba oběhového hospodářství nejenže chrání lidské zdraví a zajišťuje účinné využívání zdrojů, ale je také motorem udržitelného růstu. Plánovaný bezprecedentní růst větrné energie na moři a dalších inovativních technologií pro výrobu energie z oceánů, který nesmí narušovat ochranu životního prostředí, nabízí příležitosti jak ke zvýšení biologické rozmanitosti (jako jsou umělé útesy a ústřicové lavice), tak k novým činnostem, které využívají prostor a elektřinu z obnovitelných zdrojů, jako jsou akvakultura a elektrolýza vodíku. Akvakultura, která není založena na dokrmování, je schopna recyklovat nadbytečné živiny, které by jinak způsobovaly eutrofizaci. Nové cíle v oblasti snižování emisí a obnovitelných paliv v námořní dopravě vyžadují inovace v oblasti pohonu a logistiky. Opětovné využívání odpadních vod brání nedostatku, který se může v důsledku změny klimatu ještě prohlubovat.

II. Význam a dopad

Znalostní a inovační společenství v oblasti vodních, mořských a námořních odvětví a ekosystémů – se svým holistickým a integrovaným přístupem – pomůže řešit všechny problémy uvedené v oddílu I. Tato oblast má poměrně silnou znalostní základnu i vysoký tržní potenciál. Evropské země vypracovaly za posledních patnáct let více výzkumných dokumentů zabývajících se vodohospodářskými vědními obory a technologiemi než výzkumní pracovníci ze Spojených států amerických a zbytku světa. Kromě toho je Unie spolu s Čínou a Spojenými státy americkými jednou z předních námořních ekonomik. Podle nejnovějších údajů z roku 2018 zaměstnávala zavedená odvětví modré ekonomiky v Unii více než 5 milionů lidí a vykazovala obrat ve výši 750 miliard EUR a hrubou přidanou hodnotu ve výši 218 miliard EUR. Je tu však jednoznačná roztržičnost úsilí a rozpor mezi činnostmi v oblasti vzdělávání, výzkumu a inovací. Účinnou spolupráci s průmyslem nebo podniky má například méně než 20 % organizací zabývajících se výzkumem a vývojem v oblasti vodohospodářství.

Nově vznikající inovační odvětví (jako jsou biotechnologie a výroba energie na moři) otvírají nové tržní příležitosti pro nové technologie a nové podniky a vysoce kvalifikovaná pracovní místa. Tato odvětví a technologická transformace tradičnějších odvětví souvisejících s mořem by vyžadovaly mezioborové přístupy a nové typy vzdělávání napříč obory. Obzvláště akademické programy mívají často spíše širší záběr, zatímco odvětví vyžadují specifické znalosti a dovednosti. Kromě toho osnovy v oblastech, jako jsou strojírenství, urbanismus a architektura, dostatečně nepokrývají otázky související s ekologií, námořním inženýrstvím a hospodařením s vodou.

Zřízení znalostního a inovačního společenství v oblasti vodních, mořských a námořních odvětví a ekosystémy má přispět k posílení inovačních ekosystémů a stimulovat spolupráci v celém znalostním trojúhelníku s cílem urychlit zavádění nových technologií a přístupů a podpořit vývoj udržitelnějších produktů a metod, zejména pokud jde o lovná zařízení. Vytvoření celoevropského multidisciplinárního společenství partnerů znalostního trojúhelníku by pomohlo podpořit vizi modré ekonomiky a posílit celosvětovou konkurenceschopnost evropské mořské a námořní vědy a technologie. Takové společenství by pomohlo uvést na trh inovativní projekty modré vědy a technologie, které by poskytl řešení naléhavých praktických výzev v oblasti udržitelnosti a přispěly by k „modré ekonomice založené na ekosystému“ nejen na evropské, ale i na celosvětové úrovni. Znalostní a inovační společenství v oblasti vodních, mořských a námořních odvětví a ekosystémů by vedlo k lepšímu řízení vzájemného působení člověka s vodními a mořskými ekosystémy, a přímo tak přispívalo k udržitelné modré ekonomice, která se rozvíjí v rámci ekologických limitů, zejména zajištěním udržitelného řízení mořských ekosystémů.

III. Synergie a doplňkovost se stávajícími iniciativami

Znalostní a inovační společenství v oblasti vodních, mořských a námořních odvětví a ekosystémů zajistí co nejsilnější synergie s relevantními politickými iniciativami Unie, jakož i v rámci programu Horizont Evropa, a spolupracuje na mezinárodní úrovni s relevantními iniciativami OSN a cíli udržitelného rozvoje, zejména s cílem č. 6 „Pitná voda, kanalizace“, s cílem č. 11 „Udržitelná města a obce“, s cílem č. 13 „Klimatická opatření“ a s cílem č. 14 „Život ve vodě“.

Znalostní a inovační společenství v oblasti vodních, mořských a námořních odvětví a ekosystémů musí být v souladu s prioritami stanovenými ve směrnici Evropského parlamentu a Rady (EU) 2020/2184¹, ve směrnici Evropského parlamentu a Rady 2008/56/ES², ve směrnici Evropského parlamentu a Rady 2014/89/EU³, v nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1380/2013⁴, ve sdělení Komise ze dne 10. října 2007 o integrované námořní politice pro Evropskou unii a v mezinárodních závazcích. Znalostní a inovační společenství v oblasti vodních, mořských a námořních odvětví a ekosystémů přispěje i k plnění priorit uvedených v Zelené dohodě pro Evropu, zejména strategie „od zemědělce ke spotřebiteli“, „akčního plánu pro nulové znečištění ovzduší, vod a půdy“, „iniciativ pro lepší řízení a navýšení kapacity vnitrozemských vodních cest“ a strategie EU v oblasti biologické rozmanitosti do roku 2030.

¹ Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2020/2184 ze dne 16. prosince 2020 o jakosti vody určené k lidské spotřebě (Úř. věst. L 435, 23.12.2020, s. 1).

² Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2008/56/ES ze dne 17. června 2008, kterou se stanoví rámec pro činnost Společenství v oblasti mořské environmentální politiky (rámcová směrnice o strategii pro mořské prostředí) (Úř. věst. L 164, 25.6.2008, s. 19).

³ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2014/89/EU ze dne 23. července 2014, kterou se stanoví rámec pro územní plánování námořních prostor (Úř. věst. L 257, 28.8.2014, s. 135).

⁴ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1380/2013 ze dne 11. prosince 2013 o společné rybářské politice, o změně nařízení Rady (ES) č. 1954/2003 a (ES) č. 1224/2009 a o zrušení nařízení Rady (ES) č. 2371/2002 a (ES) č. 639/2004 a rozhodnutí Rady 2004/585/ES (Úř. věst. L 354, 28.12.2013, s. 22).

Některé regionální strategie pro inteligentní specializaci určily řadu strategií v oblasti výzkumu a inovací, které se zaměřují na mořské a vodní odvětví a zkoumají nové vazby mezi místními aktivy, potenciálními trhy a společenskými výzvami, a to zapojením velkého počtu podnikatelských subjektů.

Je třeba zajistit výraznou doplňkovost se složkami programu Horizont Evropa a zamezit zdvojování činností, zejména s:

- 1) případnou misí zaměřenou na „zdraví oceánů, moří, pobřežních a vnitrozemských vod“;
- 2) relevantními evropskými partnerstvími, zejména s partnerstvími v oblasti „klimaticky neutrální, udržitelné a produktivní modré ekonomiky“ a partnerstvími „Záchrana biologické rozmanitosti za účelem ochrany života na Zemi“, „Voda pro všechny“, „Přechod na čistou energii“, „Podpora městské transformace“, „Potravinové systémy“ a „Výzkum a inovace ve středomořské oblasti“ (Horizont 2020);
- 3) všemi klastry pilíře II „Globální výzvy a konkurenceschopnost evropského průmyslu“;
- 4) výzkumnou infrastrukturou a
- 5) ERI.

Má být rovněž zajištěna výrazná doplňkovost a zamezeno zdvojování činností s Evropskou investiční bankou (EIB) a BlueInvest, pokud jde o zavádění slibných inovací.

IV. Závěr

Znalostní a inovační společenství v oblasti vodních, mořských a námořních odvětví a ekosystémů je nejvhodnější k řešení hlavních hospodářských, environmentálních a společenských výzev uvedených v tomto dodatku. Toto znalostní a inovační společenství je zapotřebí zejména k posílení inovačních ekosystémů v celé Evropě, řešení problémů souvisejících s vodou, k vyškolení příští generace inovátorů a podnikatelů a k nalezení a podpoře inovativních řešení těchto výzev.

Znalostní a inovační společenství v oblasti vodních, mořských a námořních odvětví a ekosystémů:

- 1) sníží roztržitost inovačního prostředí vodního, mořského a námořního odvětví podporou vytváření inovačních ekosystémů, které propojí subjekty a sítě napříč odvětvími a obory na unijní, celostátní, regionální a místní úrovni;
- 2) podpoří integrovaný a multidisciplinární přístup prostřednictvím spolupráce vysokoškolských institucí, výzkumných organizací, inovativních podniků, veřejných organizací a organizací třetího sektoru v odvětvích modré ekonomiky za účelem dosáhnout cílů Unie v oblasti ekologické a digitální transformace;
- 3) propojí aktéry a sítě ve všech odvětvích a oborech na unijní, celostátní, regionální a místní úrovni, zejména tím, že určí relevantní strategie pro inteligentní specializaci v oblasti výzkumu a inovací a další regionální strategie zahrnující odvětví modré ekonomiky;

- 4) vyškolí a vychová příští generaci inovátorů a podnikatelů v odvětvích modré ekonomiky tím, že je vybaví nezbytnými podnikatelskými a technickými dovednostmi, jichž bude zapotřebí pro udržitelný a konkurenceschopný rozvoj;
 - 5) přispěje k rozvoji vhodných rámcových podmínek pro přeměnu nápadů na nový technologický vývoj a sociální inovace a jejich uplatnění na trhu s cílem zlepšit kvalitu života občanů Unie a přinést jim užitek;
 - 6) zajistí synergii s ostatními evropskými partnerstvími, misemi, ERI, EIB a iniciativou BlueInvest s cílem posílit inovace, umožnit dalším odvětvím, aby udržitelným způsobem prosperovala, a zvýšit uvádění inovativních řešení na trh a jejich společenskou přijatelnost a
 - 7) posílí postavení Unie jako globálního hráče v oblasti vědy o oceánech, řízení vnitrozemských vod a ochrany a obnovy ekosystémů.
-